КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 127 (7517). ● 3 июль, 1981 йил ◆ ЖУМА ● Баҳоси 2 тийин.

Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг А. Ли бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил 71 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Июль ва августни мўл ва эртаги ҳосил етиштиришда зарбдор ойлар, деб эълон қилган пахтакорлар ғўза парваришини тобора кучайтирмоқдалар. Суратда: бригада бошлиғи А. Ли, механизатор З. Баратов билан суҳбатлашяпти.

Е. Ботиров фотоси.

МАЖБУРИЯТ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРИЛАДИ

БЎКА (Тошкент области), 2 июль. (ЎзТАГ). Бу ерда бўлиб ўтган область кенгашида КПСС XXVI съезди қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари асосида Тошкент области қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш вазифалари, бу йил учун олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш йўллари муҳокама қилинди. Тошкент область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда Бўка район партия комитетининг биринчи секретари Т. И. Исломов, Бекобод районидаги Ленин номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи, КПСС XXVI съездининг делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Рўзматова, Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари С. Сайдалиев, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исоқова, Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз сабзавоткорлик бригадасининг бошлиғи К. Файзибеков, «Оққўрғон» совхози маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи Т. Қосимов қатнашдилар. Докладчи ва нотиқлар дала ва фермалардаги ишларнинг аҳволини амалий равишда муҳокама қилиб, экинлар парваришини кучайтириш, чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш учун нималар қилиниши зарурлиги тўғрисида гаплашиб олдилар.

Пахтачилик масалаларига асосий эътибор берилди. Область деҳқонлари ўтган йилги рекорд ҳосилдан ўзиб кетишга аҳд қилганликлари таъкидланди. Ҳозир бутун куч-ғайрат об-ҳавонинг ноқулай келиши сабабли ғўзанинг ривожи орқада қолишини тугатишга, ҳар бир туп ғўзани сақлаб қолишга қаратилиши лозим. Ҳар қандай об-ҳаво шароитида мўл ва эрта ҳосил етиштиришни таъминлайдиган илғор технологияни ҳамма жойда жорий этиш керак. Ерларнинг ҳосилдорлигини оширишнинг илмий асосланган системаси, юксак деҳқончилик маданияти, ресурслардан самарали фойдаланиш, ҳамма ишларни агротехника жиҳатдан энг мақбул муддатларда ва юқори сифатли қилиб ўтказиш бу технологияга асос қилиб олинган.

Ҳозир суғоришни ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб ўтказиш, кун бўйи суғоришни ташкил этиш жуда муҳим аҳамият касб этаётганлиги кенгашда уқтириб ўтилди. Тўла йиллик нормада кечи билан 25 августгача суғориш муҳимдир. Ғўза қатор ораларини юмшатиш суръатларини ошириш, тупроқни камида 16—18 сантиметр чуқурликда юмшатишга алоҳида эътибор бериш зарур. Ғўзага минерал ва органик ўғитлар солишни пухта ташкил этиш, бегона ўтларни, қишлоқ хўжалик зараркунандаларини асосан биология усуллари ёрдамида ўз вақтида қириб ташлаш — энг муҳим вазифаларнинг биридир.

Пахта теримини уюшқоқлик билан ўтказиш учун ҳамма чораларни ҳозирнинг ўзидаёқ кўриб қўйиш керак. Пахта териш машиналарининг биронтаси, тўкилган пахтани териб оладиган механизмларнинг, ғўза чувиш машиналарининг, тракторлар, тележкаларнинг биронтаси пахта терими бошлангунча тузалмай қолмаслиги керак, деб таъкидланди кенгашда. Ипатоволиклар усулидаги отрядларни барвақт тузиб қўйиш, терим ишлари графикларини пухта ўйлаш лозим.

Бу йил область ғаллакорлари олдида катта вазифалар турибди. Бошоқли экинларни ўриш ва тайёрлаш суръатларини жадаллаштириш, бу ишни жуда қисқа муддатда тугаллаш зарур. Маккажўхори парваришини кучайтириш, гектар бошига 100 центнер дон олаётган илғор бригадалар тажрибасини кенг оммалаштириш керак. Шоликорлар дон етиштиришни кўпайтиришга салмоқли ҳисса қўшишлари лозим.

Сабзавот, мева, узум, картошка, полиз маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтириш учун тошкентлик деҳқонларнинг катта-катта имкониятлари борлиги кенгашда уқтириб ўтилди. Бу йил область хўжаликларида картошказорлар беш минг гектар кенгайтирилди, кўпгина колхоз ва совхозлар мўл картошка етиштириб олдилар. Бўшаган далаларда қисқа муддатда такрорий экинлар экиб олиш керак.

Нутқларда чорвачилик масалаларига, қишлоқ хўжалигининг бу муҳим тармоғини жадал ривожлантириш резервларига катта эътибор берилди. Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, ем ғамлаб олиш диққат марказида туриши лозимлиги уқтириб ўтилди. Подаларни яхшилаш ва аввало сигирларни кўпайтириш, гўштга топшириладиган қорамол вазни 450—500 килограммга етказилишига, сут соғиб олишни ва паррандалар маҳсулдорлигини янада оширишга эришиш лозим.

Кенгаш иштирокчилари областнинг барча деҳқонларини ва чорвадорларини социалистик мажбуриятларни муддатдан илгари бажариш учун бутун кучни ишга солишга, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни бажаришга муносиб ҳисса қўшишга чақирдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов кенгашда нутқ сўзлади.

(Кенгаш иши ҳақидаги кенгайтирилган ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида берилади).

В. БРАНДТ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Германия Социал демократик партиясининг раиси В. Брандт 2 июль куни Москвадан ватанига жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг таклифига биноан, мамлакатимизга визит билан келган эди.

Внуково аэродромида меҳмонни Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси СССР Ташқи ишлар министри А. А Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Леонид Ильич Брежнев кузатиб қолиш вақтида журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб, В. Брандт визитининг якунларини ижобий деб баҳолади.

(ТАСС).

СЎЗИМНИНГ УСТИДАН ЧИҚАМАН

Мен йил бошида областнинг бир группа илғор чорвадорлари ташаббусига қўшилиб, бу йил қарамоғимдаги 25 бош сигирнинг ҳар биридан 5500 килограммдан сут соғиб олишга сўз берган эдим. Ярим йилликда ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут ўртача 2800 килограммданга тўғри келаётир. Кўриниб турибдики, юксак социалистик мажбуриятимни ортиғи билан бажариб, сўзимнинг устидан чиқаман.

У. АБЛАЕВА,

«Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми сут соғувчиси.

ҒАЛЛАКОРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бошоқли дон экинларини йиғиштириб олиш, давлатга ғалла сотиш, уруғлик фондларини жамғариш ва дон ташиб олиш юзасидан областлар, районлар, колхозлар, совхозлар ва автоколонналар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1981 йил 1 июлгача якунларини кўриб чиқдилар ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Қашқадарё областида** қолдирдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Тошкент области (область партия комитети секретари ўртоқ Мусахонов, область ижроия комитети раиси ўртоқ Алимов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Раҳмонов, область дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бекбоев, «Госкомсельхозтехника» область бирлашмаси раиси ўртоқ Хегай). Бу область бошоқли дон экинларини йиғиштириб олиш планини 78,4 процент, шу жумладан ўн кунликда 37,9 процент, давлатга ғалла сотиш топшириғини 48,4 процент, шу жумладан ўн кунликда 46,9 процент, уруғлик жамғариш планини 79,2 процент, шу жумладан ўн кунликда 64,6 процент бажарди. Байроқ Фарғона областидан олиб берилади.

Андижон областининг **Ленин районы,**

Тошкент область **Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхози** (директори ўртоқ Гриценко, партия ташкилоти секретари ўртоқ Қуттибоев, ишчилар комитети раиси ўртоқ Измерин). Бу совхоз бошоқли дон экинлари ўрим-йиғимини тамомлаб, давлатга ғалла сотиш ва уруғлик жамғариш юзасидан берилган топшириқни бажарди. Байроқ Тошкент областининг Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозидан олиб берилади;

Сурхондарё область **Бойсун районидаги Ойбек номли совхоз;**

Бухоро область **Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз;**

Андижон область автотрестининг 2508-колоннаси.

ДЕҲҚОНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ ДАМЛАРИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ ОБЗОРИ

РЕСПУБЛИКАНИНГ пахта далаларида ғўза парвариши давом этмоқда. Ўсиш даврининг биринчи палласи бу йил қийин келди — ҳароратнинг пастлиги, жала ёмғирлар, дўл ва бўронлар ғўза ривожини орқага сурди, майдоннинг учдан бир қисмида қайтадан экишга тўғри келди. Июнь ўрталарига бориб ҳарорат кўтарилди ва ҳозир ҳатто кўп йиллик ўртача кўрсаткичлардан ҳам бир мунча юқори. Далаларда кўп иш қилинди, ғўза қатор ораларига 4,6 марта ишлов берилди, икки мартадан кўпроқ чопиқ қилинди, органик ва минерал ўғит билан озиқлантирилди, 1,2 марта суғорилди. Тез-тез тушиб турган ёғин бегона ўтларни кўпайтириб юборди. Механизаторлар пахта далаларини бегона ўтдан тозалашда асосий роль ўйнамоқдалар. **Ҳозир далаларда 36 мингтадан кўп чопиқ трактори ишлаб турибди, улар бир кунда 140 минг гектар пахтазорга ишлов бермоқда.** Бухоро, Тошкент, Фарғона ва Андижон областларининг хўжаликларида 10—12 кунда битта культивация ўтказилиб турибди. Культивация чоғида кенг эгатлар ҳосил қилиб кетилмоқдаки, бу тупроқнинг яхши қизишига ёрдам бермоқда. Шу билан бирга Хоразм областида қатор ораларига ишлов беришда банд бўлган тракторлар оз, Жиззах ва Қашқадарё областларининг бир қанча районларида культивация суръатлари паст.

Меҳнатнинг яхши ташкил этилиши, дала шийпонларида яхши ҳордиқ чиқариш шароитлари таъминланиши туфайли Фарғона водийсидаги хўжаликлар қурт боқишда кўп киши банд бўлишига қарамай далани бегона ўтдан ўз вақтида тозаладилар. Аммо Бухоро, Жиззах областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг баъзи районлари далаларида ҳамон бегона ўт бор. Бухоро областининг колхоз ва совхозларида бегона ўт юлишда ишлайдиган бир кишига ўртача унум 0,1 гектардан кам бўлмоқда ёки нормадан икки мартадан зиёд оз.

Бу йил ғўзалар бултургидан бирмунча камроқ суғорилди. Сабаби шуки, икки ой мобайнида ҳаво салқин ва серёмғир бўлди. Аммо ҳарорат бирдан кўтарилиб кетган июнь ойининг иккинчи палласида ғўзани суғориш суръатларининг паст бўлишига йўл қўйиб бўлмайди. Ўтган ҳафта атиги 507 минг гектар ер суғорилди, ҳолбуки бултур шу пайтда бир ҳафтада 100 минг гектардан кўп ер суғорилиб бўлганди. Бухоро областининг хўжаликларида ғўзани суғориш суръатлари паст — бир кунда атиги 6,4 минг гектар ер суғорилияпти, шунингдек Сурхондарё областида 5,6 минг гектар, Сирдарё областида 6,7 минг гектар ер суғорилган.

Ҳозир ғўза парваришининг ҳал қилувчи даври — гуллаш ва шоналаш даври бошланяпти. Температура шароитлари ва манбаларда сувнинг сероблиги ғўзанинг тез ўсиб ривожланишига ёрдам беради. Энди ҳамма нарса иш суръати ва сифатига, пахтакорларнинг маҳорати, билими ва тажрибасига, уларнинг фидокорона меҳнатларига боғлиқ.

Табиий офатлар, хатосига экиш ва қайта экиш натижасида бу йил бир қанча жойларда ғўзанинг қалинлиги мақбул даражадан паст бўлиб қолди. **Ҳар туп ғўзани сақлаб қолиш, унга шикаст етказмаслик ва қирқиб юбормаслик ҳар бир механизатор, колхозчи, совхоз ишчиси учун мажбурий қонда бўлиб қолмоғи керак.**

Республикада ғалла ўрими давом этмоқда. Республика Марказий статистика бошқармасининг 30 июнда берган маълумотларига кўра, колхоз ва совхозларда ҳосили ўриб олиниши лозим бўлган 856 минг гектар ернинг 595 минг гектаридан дон ўриб олинган. Бу 63,2 процентни ташкил этади. Гектар бошига ўртача ҳосилдорлик 11,3 центнер бўлгани ҳолда 611,7 минг тонна дон янчилган. Андижон, Бухоро ва Фарғона областларидаги хўжаликлар ғаллани ўриб бўлдилар. **Республикадаги 130 ғаллакор райондан 45 таси ўримни тугатди.** Қашқадарё ва Тошкент областларида ғалла ўрими тузук ташкил этилган, бу ерда ҳар куни 3,5—3,6 процент майдоннинг ғалласи ўриб олинмоқда, ҳар бир комбайннинг ўртача иш унуми кунига 9—10 гектарни ташкил қилмоқда.

Жиззах областида (48,7 процент), Сурхондарё областида (54,8 процент), Самарқанд областида (45,7 процент) ғалла ўрими суст бормоқда. Ҳолбуки, бу областларнинг ҳамма ерида ғалла ўримга етилган бўлиб, ўрим техникасидан серунум фойдаланиш учун ҳамма шароитлар бор.

Бир қанча областларда давлатга ғалла топшириш суръатлари ҳам паст. Жиззах, Самарқанд областидаги хўжаликлар дон тайёрлаш топшириғини бажаришда анча орқада. Жиззах области 7,9 процент, Самарқанд области 8,2 процент қилиб бажарган. Натижада умуман республика бўйича давлат омборларига 194,1 минг тонна буғдой ва арпа тўкилган ёки топшириқнинг 44,6 проценти миқдорида тўкилган. Бундаги кунлик ўсиш 1,7 процентни ташкил қилади.

Шу йил республиканинг уруғчилик хўжаликлари давлатга 44 минг тонна ғалла уруғи тайёрлаб бериши керак. 30 июнда шундан 11 минг тоннаси ёки планга нисбатан 24 проценти тайёрланган.

Сурхондарё областининг уруғчилик хўжаликлари сортли уруғ тайёрлашга жадал суръатлар билан киришди ва тайёрлаш планини 162 процент адо этди. Қамаши районидаги К. Маркс номли совхоз сортли уруғлик тайёрлашга салмоқли ҳисса қўшди. У пландаги 2 минг тонна ўрнига 2800 тонна уруғлик тўкди ёки топшириқни 140 процент қилиб адо этди. Шу райондаги Охунбобоев номли ва Будённий номли совхозлар ҳам салмоқли ҳисса қўшди. Шу билан бирга айтиб ўтмоқ лозимки, Жиззах, Самарқанд ва Фарғона областларининг уруғчилик совхозлари ҳозирги кунгача сортли уруғликларни топширишга киришгани йўқ.

Уруғ — бўлғуси ҳосил негизидир. Колхозлар ва давлат хўжаликлари 1982 йил ҳосили учун хўжаликларнинг уруғлик фондларига 132 минг тонна буғдой ва арпа тўкишлари керак. 30 июнда эса шундан 64,6 минг тонна уруғлик тўкилиб, план 49 процент бажарилган.

Андижон ва Бухоро областларининг хўжаликлари ўзларини уруғлик билан тўла таъминлаб бўлди. Улар уруғлик тайёрлаш планини 129 процент ва 166 процент қилиб бажарди.

Аммо Жиззах области пландаги 26,9 минг тонна ўрнига атиги 6,4 минг тонна — 24 процент миқдорида уруғлик тўкди.

Далаларда яхши ғалла ҳосили етишди, давлатга дон топшириш планини бажаришгина эмас, сортли уруғликлар тайёрлаш планини бажариш ва уларни хўжаликларнинг уруғлик фондларига тўкиш учун реал имконият бор.

(Давоми 2-бетда).

ЭНГ ЯХШИ НАРСАЛАР—БОЛАЛАРГА

«БУГУНГИ болалар — эртага коммунизмнинг актив қурувчилари!». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу сўзлари доҳиймиз В. И. Лениннинг «Ҳамма нарса — болаларга» деган ҳикматли гапларининг маънавий давоми бўлиб, партия ва ҳукуматимизнинг келажак авлод тўғрисида қилаётган буюк ғамхўрлигини ёрқин ифода этади.

Кунда, кунаро шаҳар ва қишлоқларимиздан янги мактаблар, болалар боғчалари, мактабгача болалар муассасалари қурилаётганлиги, уларнинг муддатидан илгари ишга туширилаётганлиги ҳақида хушхабарлар келиб турибди. Бу хабарларнинг ҳар бири ҳар гал қалбимизда болалар тарбияси умумдавлат, умумхалқ иши бўлиб қолган она-Ватанимизга нисбатан чексиз фахрланиш ҳис-туйғуларини уйғотади.

2 июль куни Бўка районми меҳнаткашлари яна бир катта тантананинг гувоҳи бўлдилар. Бу ерда 1176 ўқувчига мўлжалланган, замонавий лойиҳа асосида қурилган янги мактаб фойдаланишга топширилди. Мазкур билим даргоҳини «Облсельстрой» трестининг моҳир қурувчилари қисқа вақт ичида бунёд этдилар. Давлат мактаб қурилиши учун деярли миллион сўм, бундан ташқари ўқув жиҳозлари ва асбоб-ускуналари сотиб олиш учун юз минг сўмга яқин маблағ сарфлади.

Сўнгги йиллар ичида Бўка маркази атрофида 4 та янги типовой мактаб қуриб битказилди. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида қурилган мактабни кўрган кишилар «Жуда гўзал!» дейишмоқда. Зотан, уларнинг болалари шу йил 1 сентябрь куни ўзларининг аввалги мактаблари олдидан ўтиб, бўёқлари ва ёғочларининг оҳори тўкилмаган икки қаватли янги мактаб дарбозаси томон йўл оладилар.

Буюк Ленин номи билан аталган янги мактабда ўқув тарбия программасига оид муаммолар янгича ҳал этилган. Физкультура зали, спорт майдонлари ташриф буюрганлар ҳавасини келтиради. Каттакон ҳашаматли залда бир йўла 300 киши концерт, кино кўриши ёхуд лекция тинглаши мумкин. 250 ўринга мўлжалланган емакхона эса энг янги технологик асбоб-ускуналар билан таъминланган.

Энг яхши томони шундаки, энди болалар атиги бир сменада ўқийдилар. Қолган вақтларни улар ўзларининг саломатликларини мустаҳкамлашга, актив дам олишга сарфлайдилар.

Бири-биридан гўзал синф хоналари!.. Эндиликда ўқув-ўқитиш ишларида тўлиқ кабинет системасига ўтса бўлади. Рус тили ва чет тиллари учун ажратилган кабинетларда тўрт комплект лингофоник жиҳозлар ўрнатилмоқда. Химия, математика, физика, жамиятшунослик, география хоналари ҳам янгича кўргазмали қуроллар, техникавий ускуналар билан безатилган.

Ғафур Ғулом номидаги Сирдарё давлат педагогика институти техникавий таълим кафедрасининг мутахассислари мактаб ўқувчиларига жуда яхши туҳфа тайёрладилар. Улар бу ерда таълим студияси асбоб-ускуналарини монтаж қилдилар.

Болалар учун яратилган яна бир қулайлик шуки, бу ерда куни узайтирилган группалар ташкил этилди. Энди ўқувчилар бевосита машғулотлардан сўнг мактабнинг ўзида бир неча марта овқатланишлари, дарс тайёрлашлари, спорт майдонида футбол, волейбол ўйнашлари, кутубхоналардан ўзларини қизиқтирган китобларни олиб мутоала қилишлари мумкин...

...Чоршанба куни эрталабдан бошлабоқ мактаб ҳовлисида карнай ва сурнайлар садоси янграй бошлади. Байрамлардаги каби ясанган ўқувчилар, уларнинг ота-оналари, маориф ходимлари, қурувчилар мактаб очилишига бағишланган митингга йиғилдилар.

Бўка район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов кўп кишилик митингни очиқ деб эълон қиладн.

4-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи У. Усаров кўпчиликнинг олқишлари остида мактаб ўқувчиларига мактабнинг рамзий калитини топширади. Сўзга чиққан мактаб ўқитувчиси М. Н. Алексеева ва юқори синф ўқувчиси Х. Холбоевалар кўрсатилаётган ғамхўрлик учун партия ва ҳукуматимизга миннатдорчилик изҳор этадилар.

Митингда иштирок этган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов алвонранг лентани кесади. Мактаб, ҳаммага ўз қучоғини очади.

Мактабни кўздан кечиришда Тошкент область ижроия комитети раиси Т. А. Алимов, Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев, область ижроия комитети раиси ўринбосари Г. Б. Йўлдошева, республика Маориф министрининг ўринбосари В. В. Барильников, шунингдек, партия ва совет органларининг бошқа ходимлари иштирок этдилар.

Саховатли ишларингда муваффақиятлар тилаймиз, жонажон мактаб!..

Суратда: янги мактабнинг очилиш маросими.

АДАБИЁТНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

СССР ёзувчилари VII съездида Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениеси биринчи секретари Сарвар АЗИМОВ нутқи

Совет Иттифоқи коммунистларининг буюк партияси Программасида жуда катта аҳамиятга молик, ғоят теран сўзлар бор: «Партиянинг олий мақсади коммунистик жамият қуришдан иборат. Партиянинг «Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун» деган шиори тўла равишда амалга оширилади».

Энг яхши меҳнат аҳиллари, жуда кўп авлодларга мансуб покдоман, ор-номусли кишиларнинг асрий орзу-умидлари мужассамланган ана шу сўзлардан мусаффороқ ва олижанаброқ яна нима бўлиши мумкин.

Ўз моҳияти жиҳатидан беқиёс вазифани — коммунистик қайта қуришнинг қайноқ чашмалари тепасида туриш вазифасини амалга оширишга даъват этилган совет ёзувчиси лоқайд солномачи бўлиб қолгани йўқ, балки у инсоният тарихида мутлақо янги воқеаларнинг фаол иштирокчисига, тадқиқотчисига ва тарғиботчисига айланди.

Биз ўзимизнинг VII съездимизга КПСС тарихий XXVI съезди бўлиб ўтганидан кейин тўпландикки, бу — қонуниятли бир ҳолдир. Ана шу съезддан кейин ривожланган социализмнинг ҳаётий проблемаларини яққолроқ ва равшанроқ фаҳмлай бошладик. СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари ўртоқ Г. М. Марковнинг ҳисобот докладида, съезд делегатлари ҳамда меҳмонларининг нутқларида партия съезди бағишлаган қудратли куч-илҳом, кўп миллатли ва интернационал совет адабиётининг равнақи тўғрисида жон куйдириш, ғамхўрлик қилиш сезилиб турибди.

Мен ана шу завқ-шавқ мавж уриб турган залнинг буюк нафасини ҳис этар эканман, Леонид Ильич Брежневнинг КПСС XXVI съездида қилган илмий-назарий жиҳатдан теран, кенг кўламли докладидаги шу сўзларни беихтиёр эслайман. «Партия, — деди у,— энг яхши асарларга хос бўлган гражданлик пафосини, камчиликларга нисбатан муросасизликни, санъат жамиятнинг ҳаётига оид проблемаларни ҳал этишга фаол аралашаётганини табриклайди».

Бу гапнинг куч ва гўзаллиги яна шундаки, қудратли совет адабиёти партиямиз ва давлатимизнинг ҳаётбахш ленинча фалсафасига содиқ бўлиб келмоқда ва ҳамиша содиқ бўлиб қолади.

Ҳисоб бериш нуқтаи назаридан шуни айтмоқчиманки, совет Ўзбекистони адабиёти меҳнат идеалларимиз ҳақиқатига ҳамиша чексиз содиқ бўлиб келди. Бир вақтлари қолоқ бўлган Шарқ ўлкасида эндиликда етук социалистик жамият қурилган экан, бунда ўзбек ёзувчиларининг ҳам бевосита ҳиссаси бор.

Биз адабий ижодда миллийлик ва интернационаллик қаттиқ қотишма бўлишига эришишни ўзимизнинг муқаддас бурчимиз деб билиб келдик. Ўзбек ёзувчилари ҳамда Қорақалпоғистон қаламкашларининг икки съезд оралиғида ёзган энг яхши асарларида тор миллий масалалар эмас, балки теран социалистик, умуминсоний проблемалар кўтариб чиқилди. Бошқа қардош адабиётлар каби Ўзбекистон адабиётининг бу тажрибаси принципиал аҳамиятга эгадир.

Ўзбек халқининг Улуғ Октябрь кунларида ва ҳаётни социалистик тарзда қайта қуриш йилларида эришган ҳамма муваффақиятлари кўп жиҳатдан Совет Иттифоқидаги барча халқлар ва адабиётларнинг ниҳоятда бағри кенг рус халқи ва қудратли рус адабиёти бошчилигидаги бирлиги ҳамда қардошлиги билан боғлиқ. Биз «машаққатли» Мирзачўл ерларини ўзлаштирар эканмиз, қардош халқларнинг қайноқ кафти ва нафасини сезиб турдик. Бинобарин, ҳозир партия иродаси билан Россиядаги Ноқоратупроқ районлар обод қилинаётган экан, Ўзбекистон ана шу олижаноб ишга муносиб ҳисса қўшишни ўзининг фахрли ва қардошлик бурчи деб билади.

КПСС XXVI съезди минбаридан туриб республикамиз Ўзбекистон колхоз ва совхозлари ўнинчи беш йиллик мобайнида Ватанга 28,5 миллион тонна — тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 4 миллион тонна кўп пахта топширганлиги ҳақида рапорт берди.

Ўн биринчи беш йиллик ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш беш йиллиги бўлади. Умуман республикада саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 28—31 процент кўпаяди. Пахтакорлар «оқ олтин» ҳосилини 30 миллион тоннага етказдилар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ва республика ёзувчилари ана шу ютуқларни янада кўпайтириш, бу билан бутун мамлакатимизни янада фаровон қилиш йўлида барча имкониятларни ишга соладилар. Шуннинг билан бирга ҳали бизнинг олдимизда кўпгина ечилмаган муаммолар бор, бу муаммолар ҳақида жиддий ўйлаб кўриш зарур. Масалан, айрим ёзувчиларимизнинг фикр доираси баъзан чеклангандай туюлади. Уларда бунёдкор халқнинг катта, қайноқ ҳаётини акс эттириш, пахтакор ва ишчининг, инженер ва қурувчининг қаҳрамонона меҳнатини ёрқин қилиб тасвирлаш қобилияти етишмайди. Шундай ёзувчилар ҳам борки, улар ўткир мавзуни пеш қилиб, бадиий жиҳатдан заиф, схематик асарлар ёзадилар.

Ўзбекистон адабиётидаги ана шу камчиликларни ўзимиз яхши биламиз, бинобарин, бу камчиликларни тугатишга кучимиз етади.

Ғарбда маънавий бузилиш ва тушкунлик авжига минган ҳозирги бир пайтда совет ёзувчисининг актив позицияси, Л. Толстой, А. Чехов, М. Горький, Л. Лесков, С. Айний ва Ойбекларнинг адабиётга нисбатан қаттиққўл талабчанлиги биз учун яна ҳам табаррукдир.

Владимир Маяковский ва Александр Блок, Михаил Шолохов ва Александр Фадеев, Александр Твардовский ва Георгий Марков, Ғафур Ғулом ва Мирзо Турсунзода, Якуб Колос ва Максим Танк, Мухтор Авезов ва Шароф Рашидов — ўзига хос ва услуб жиҳатидан хилма-хил сўз санъаткорлари бўлсалар ҳам, улар яратган асарларнинг ғоявий негизи битта, у ҳам бўлса — коммунистик идеалларга, барча янгиликларга, гўзал дунёга садоқатдир.

Биз қардош совет адабиётларининг хилма-хил бойлигини яна ҳам ошириш ва сўз санъаткорларининг ўзига хос маҳоратини авайлаб сақлаш учун СССР халқлари тилларига, айниқса миллатлараро алоқа воситаси бўлган улуғ рус тилига бадиий таржима қилиш масаласи алоҳида аҳамиятга эга эканини аниқ тасаввур этишимиз керак. СССР Ёзувчилар союзининг секретариати бадиий таржима масалаларини ўз қўлига олиб, бир пайтлари Москвада СССР халқлари адабиётлари асарларини атоқли рус ёзувчилари таржима қилган яхши анъанани қайта тикласа, тўғри бўлур эди. Биз рус адабиёти асарларини миллий тилларга таржима қилиш борасида гап борганда ҳам жойларда худди шундай йўл тутишимиз керак. Бу эса халқлар дўстлигини ва адабиётлар дўстлигини амалда мустаҳкамлаш деган гап бўлади.

Яна шуни айтмоқчиманки, «қоғоз қаҳатчилиги» деган нарса совет адабиётининг ўсишига салбий таъсир қилиб келмоқда. Коммунизм учун ва империализмга қарши, тинчлик учун ва урушга қарши, барча эзгу ниятлар учун ва барча қолоқ нарсаларга, жаҳолатга қарши курашда адабиётнинг олдида ғоят муҳим идеологик вазифалар турганлигини эътиборга оладиган бўлсак, «қоғоз қаҳатчилиги» масаласини узил-кесил ҳал қилиш, бизнингча ҳозирги босқичда энг муҳим вазифадир.

Ленин совет давлатининг тажрибасига асосланиб шундай хулосага келган эди: мустамлака ва қарам мамлакатлар халқларининг ўз озодлиги учун олиб борадиган кураши муваффақият билан тугайди. Шарқ уйғонгандан сўнг миллий озодлик ҳаракатида шундай давр келадики, натижада Шарқдаги барча халқлар бутун дунё тақдирини ҳал этишда қатнашадилар. Ўрта Осиё, Қозоғистон ва Закавказье совет халқларининг намунаси шундан далолат беради: Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг бугунги ижтимоий-сиёсий харитаси шундан далолат беради. Империалистик мамлакатлар ва уларнинг малайлари Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг озодлиги ва тараққиёти йўлида қанчалик ҳийла-найранг ишлатмасинлар, жамият қонунлари тарихий зарурат асосида ривожланаверади.

Халқ сиёсий ҳокимиятни ва иқтисодий сиёсатни ўз қўлига олган ҳамма жойда озодлик, тинчлик, тараққиёт, гарчи баъзан катта қийинчилик билан бўлса ҳам, ғалаба қозонаверади. Биз совет ёзувчилари Осиё ва Африка ёзувчилари уюшмаси доирасида фаол ҳамкорлик қилар эканмиз, шунга бир неча бор шоҳид бўлдикки, антисоветизм карнайчиси, зўр бериб қуролланиш ва конфронтация мадҳи бўлишдек шармандали юмушга киришган Хитой раҳбарлари ҳам ўз халқининг, ҳам дунёдаги бошқа халқларнинг туб манфаатларига зид иш қилмоқдалар, улар ҳам ўз бадиий адабиётининг, ҳам бутун дунёдаги прогрессив адабиётнинг туб манфаатларини унутиб қўймоқдалар. Бутун фожиа шундаки, Хитой Халқ Республикасининг гегемонистик, советларга қарши, маданият анъаналарига зид сиёсати империализмнинг агрессивлигини оширишга омил бўлмоқда, дунёни янги жаҳон уруши ёқасига олиб келмоқда. Бир миллиард кишидан иборат Хитой халқи буни билиши керак. Бинобарин, биз, совет ёзувчилари бу борада кўмаклашмоғимиз даркор. Бутун дунё халқлари буни билишлари керак.

Дарҳақиқат, қаламкаш дўстлар, биз бундан кейин ҳам ғоясизлик, дунёқарашдаги бефарқлик, аниқ синфий баҳо беришдан чекинишлик кўринишларига қарши муросасиз кураш олиб боришимиз шарт. Мамлакатимиз коммунистлари партияси Лениннинг адабиётнинг партиявийлиги ҳақидаги таълимотини ривожлантира бориб «Партия санъатимизнинг ғоявий йўлига бефарқ қарамаган ва бефарқ қарайолмайди», деб минг карра ҳақ гапни айтди.

Таниқли Ғарб ёзувчиси Герберт Уэльс 1920 йилда совет Россиясига келганида «Россия истиқболини» кўз олдига келтиролмаган эди. Жаҳон адабиётининг — шарқ адабиётининг — бошқа бир ёзувчиси — Рабиндранат Тагор 1930 йилда мамлакатимизда бўлгач «тарих йўлида беҳисоб фидойилик қилган» Совет Иттифоқига нисбатан умр бўйи садоқат билан ўтди.

«Бу воқеа 1941 йил август ойида бўлган эди,— деб ҳикоя қилади 1956 йилда Ҳиндистонга сафар қилган Илья Эренбург. — Тагор операцияга ётиши керак эди. У операциядан яхши чиқишига унчалик ишонмасди. Россиядан келаётган хабарлар уни ғамга солардн: фашистлар ўшанда Москвага яқинлашиб қолган эди. Операцияга ётиш олдидан у ўзининг дўсти, профессор Маҳаланобисдан сўрайди: «Бугунги газеталарда нима гап? Россияда аҳвол қалай? «Хабарлар ноxуш эди, лекин профессор Тагорни тинчитиш мақсадида: «уларни тўхтатишибди», дейди, Тагор жилмайиб қўйди: «руслар уларни тўхтатишини билардим...». Бу унинг охирги гапи эди, у операция пайтида оламдан ўтди.

Мана шу кунларда ССР Иттифоқи Большой театри саҳнасида «Ҳинд достони» номли янги балетнинг премьераси бўлиб ўтди. Атоқли совет хореографи Ю. Н. Григорович бошчилигидаги шонли Москва санъаткорлари коллективи ўзбек композитори У. Мусаевнинг балет музикасига мурожаат қилди. Бу балет Шароф Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи» асари асосида яратилган. Икки мамлакат — Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон Республикасининг санъаткорлари ҳамкорлигида жозибали спектакль яратилди. Дадил ва драматик контрастлар асосига қурилган бу спектакль халқларнинг ер юзида эркинлик ва тинчлик қарор топиши ҳақидаги асрий орзусини тасвирлайди. Бунинг рамзий маъноси бор, У СССР Олий Советининг жаҳон парламентларига ва халқларига Мурожаатномасидаги: «Фожианинг такрорланишига йўл қўйиб бўлмайди. Янги жаҳон урушига йўл қўймаслик учун ҳамма ишни қилиш лозим ва мумкин», деган сўзлар билан ҳамоҳангдир.

Биз, совет ёзувчилари янгича орзу қилиш ва ишлашни Ленинидан, Коммунистлар партиясидан ва совет халқидан ўрганиб келдик. Бизнинг келажагимиз — коммунизм. Азиз дўстлар, дадил олға бориб, кўп миллатли улуғ совет адабиётимизнинг бутун хазинасини бойитаверайлик. **(Қарсаклар).**

ПОЙТАХТДАГИ чарм-галантерея ва спорт буюмлари бирлашмасининг тайёрлов цехи ишчиси Дилдора Каримова шахсий мусобақанинг пешқадами. У смена топшириқларини мунтазам бир ярим икки бараварга етказиб адо этяпти.

А. Тўраев фотоси.

КЎРИК ҒОЛИБИ

Бўстонлиқ район электр тармоқлари коллективи аъзолари Ғазалкент монтёрларини самимий табрикладилар. Область кўригида ғолиб чиққан мастер А. Андрюхин раҳбарлигидаги Н. Соловьев, М. Мирносиров, П. Коновенколардан иборат бригада аъзолари республика мусобақаларида ҳам муваффақиятли иштирок этишди.

— Республика конкурси Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтди, — дейди бригада бошлиғи Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани А. Андрюхин. — Бригадамиз аъзолари мусобақанинг тўққиз босқичида ҳам юксак малакали мутахассис эканликларини намойиш этдилар. Биз умумий учинчи ўринни эгалладик ва республика Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг фахрий ёрлиғи ҳамда вимпели билан тақдирландик.

Конкурсда муваффақиятли иштирок этган тажрибали электромонтёрлар ўз билим ва тажрибаларини ёшларга сабот билан ўргатишяпти.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

ЎН БЕШЛАР

ТАШАББУСИ ИЗИДАН

БИНОЛАРГА ЖИЛО БЕРИБ

«Зафар» посёлкаси тобора кенгайиб, гўзаллашмоқда. Кўп қаватли турар-жой бинолари, ўзига хос архитектура кўринишидаги маданий-маиший ва маъмурий бинолар посёлка кўркига-кўрк қўшиб турибди. Бунда область қишлоқ қурилиш трестига қарашли 93-ихтисослаштирилган кўчма механизация кўчма колоннасининг Саидкамол Аброров бошчилигидаги бригада пардозловчилари хизмати катта.

— Бригадамизда 16 қурувчи меҳнат қилади,— дейди С. Аброров.— Уларнинг ҳар бири ўз касбини эъзозловчи бинокорлар. Коллективнинг барча аъзолари бригада шуҳратини янада оширишга, пардозлаш ишларини тез ва сифатли бажаришга ҳаракат қилишади. Бу эса олдинга қўйилган мақсадга эришишда қўл келяпти. 1980 йил якунларига кўра трест социалистик мусобақасида биринчи ўринни эгалладик. Бригадамиз Фахрий ёрлиқ билан мукофотланди. Айни кунларда эса район марказий шифохонасининг янги биносини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш ниятида суръатни ошириб меҳнат қиляпмиз. Бригадамиз аъзолари республикамиз ўн беш ишлаб чиқариш илғорлари бошлаб берган ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, беш йилликни тўрт йилда бажариш мажбуриятини олдилар. Бу ҳазил гап эмас, албатта. Лекин, бригадага лабзи ҳалол бунёдкорлар бирлашган. Сўз беришдими — бажаришади. Зотан, ҳозирнинг ўзидаёқ 1982 йил ҳисобига меҳнат қилаяпмиз.

К. МАВЛОНОВ,
Р. ЭСОНОВ.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети Олмалиқ химия заводининг СК-40 қурилмаси қурилишини тезлаштириш юзасидан бинокорлик ва монтаж ташкилотларининг социалистик мусобақаси 1981 йил май ойидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Олмалиқ химия заводининг СК-40 қурилмасини бунёд этишда қатнашаётган бинокорлик ва монтаж ташкилотлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини амалга ошириш учун социалистик мусобақани авж олдириб, ишда маълум ютуқларни қўлга киритдилар.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Узстроймеханизация» трестининг Олмалиқдаги 2-ихтисослашган механизация бошқармаси, «Узбекшахтострой» трестининг 6-қурилиш бошқармаси коллективлари 1981 йилнинг майида яхши натижаларни қўлга киритдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети 1981 йил май ойи иш натижалари бўйича Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Узстроймеханизация» трестининг Олмалиқдаги 2-ихтисослашган механизация бошқармаси (бошлиғи Межитов, партия ташкилоти секретари Бараш, қурилиш касаба союз комитети раиси Уфаев, комсомол ташкилоти секретари Сорокина ўртоқлар) коллективини Олмалиқ химия заводи СК-40 қурилишини тезлаштириш бўйича социалистик мусобақа ғолиби деб топдилар. Бу бошқарма коллективи планнинг 122 процент, меҳнат унумдорлигининг 120 процент қилиб бажарилишини таъминлаган. Коллективга Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи ва 500 сўм пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Узбекшахтострой» трести 6-қурилиш бошқармаси коллективининг 1981 йил май ойида Олмалиқ химия заводи СК-40 қурилмаси қурилишида яхши ишлаганлиги қайд этилди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети Олмалиқ уйсозлик комбинати қурилишини жадаллаштириш юзасидан бинокорлик ва монтаж ташкилотлари социалистик мусобақасининг 1981 йил май ойи якунларини кўриб чиқдилар.

Олмалиқ уйсозлик комбинати қурилишида қатнашаётган бинокорлик ва монтаж ташкилотлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини амалга ошира бориб, республикамизнинг бу муҳим объектини барпо этишда иш суръатларининг ошиб боришига эришмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Узстальконструкция» трестининг Олмалиқдаги «Стальмонтаж» монтаж бошқармаси, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Узбекшахтострой» трестининг Оҳангарондаги 1-механизациялашган кўчма колоннаси коллективлари 1981 йилнинг майида яхши натижаларга эришдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети 1981 йил май ойидаги иш якунлари бўйича Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Узстальконструкция» трестининг Олмалиқдаги **«Стальмонтаж» монтаж бошқармаси** (бошлиғи Африкантов, партия ташкилоти секретари Цирюльник, қурилиш касаба союз комитети раиси Панова, комсомол ташкилоти секретари Жармуҳамедова ўртоқлар) коллективини Олмалиқ уйсозлик комбинати қурилишини жадаллаштириш учун борган социалистик мусобақа ғолиби деб ҳисобладилар. Бошқарма коллективи май ойи планини 172 процент, меҳнат унумдорлигининг 156 процент бажарилишини таъминлади. Коллективга Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи ҳамда 500 сўмлик пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Узбекшахтострой» трестининг Оҳангарондаги 1-механизациялашган кўчма колоннаси коллективининг 1981 йилнинг май ойида Олмалиқ уйсозлик комбинати қурилишида яхши ишлаганлиги қайд қилинди.

В. И. ЛЕНИН номли Ўзбекистон металлургия заводи электр қуввати билан пўлат эритиш комплексининг коллективи зарбдор меҳнат қиляпти. Ишлаб чиқариш пешқадамлари зиммадаги топшириқларини мунтазам ошириб бажариш билан бирга аъло сифатли маҳсулот топширмоқдалар. Суратда: илғор операторлар В. Госбоев, В. Ким, Р. Зарипов.

А. Тўраев фотоси.

ДЕҲҚОНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ ДАМЛАРИ

(Боши 1-бетда).

Республиканинг колхоз ва совхозларида дон учун 233 минг гектар ерга маккажўхори ва оқ жўхори экилганди. Бу экинларнинг аҳволи дуруст. Маккажўхоризорларда ўрта ҳисобда 2,8 марта культивация, 1,8 озиқлантириш ва 1,6 марта суғориш ўтказилди. Маккажўхори парвариши давом этмоқда.

Шу йил 29,2 минг гектар майдонда такрорий жўхори экиш мўлжалланади. Амалда жўхори ҳамма ерда экилмоқда. 13,6 минг гектар — 46,5 процент майдонга жўхори экилиб бўлинди.

Партиянинг озиқ-овқат программасини ишлаб чиқишга даъвати республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг ғайрати ва ташаббусини кучайтириб юборди. **Сабзавоткорлар ва боғбонлар ишлаб чиқариш илғорларининг бой тажрибаларидан ҳамда фан ютуқларидан фойдаланиб, сабзавот ва полиз экинлари экиш планини муваффақиятли бажардилар.** 94,1 минг гектар майдонга сабзавот ва қовун-тарвуз экини уруғи экилди.

Колхоз ва совхозлар план 1480 минг тонна бўлгани ҳолда давлатга ҳозироқ 361 минг тонна сабзавот топширди ёки планнинг 41,1 процентн бажариб қўйилди. Сурхондарё областининг хўжаликлари сабзавот тайёрлаш планини бажариб бўлди. Фарғона, Тошкент, Андижон, Бухоро области хўжаликларида сабзавот тайёрлаш бу турги суръатлардан илдам бормоқда.

Аммо сабзавот маҳсулотларини йиғиштириш ҳамма жойда ҳам яхши ташкил этилган, деб бўлмайди. Жиззах областида ҳосилни йиғиштириб олиш эндигина бошланди. Самарқанд ва Хоразм областларида эса план эндигина 10 процент бажарилди.

Тошкент ва Қашқадарё областида картошка қазиш суръатлари кучайиб бормоқда, Сирдарё, Жиззах областлари эса бу ишда орқада қолмоқда.

Бухоро области (97,3 процент), Фарғона области (33,7 процент), хўжаликлари ҳўл мева термоқда, Наманган (9,5 процент), Самарқанд (5,5 процент), Тошкент (9,1 процент) областлари бу ишни бажаришда кечикмоқдалар.

Боғ ва полизларнинг меҳнаткашлари қардошлик бурчини адо этиб, Москва, Ленинградга, мамлакатимизнинг бошқа саноат марказларига 239 минг тонна сабзавот ёки планнинг 67 проценти миқдорида сабзавот, 10 минг тонна ёки планнинг 41,6 проценти миқдорида картошка, 7 минг тонна ёки планнинг 10 проценти миқдорида ҳўл мева ортиб жўнатдилар.

Ҳозир республика сабзавотчилари ва боғбонлари олдида етиштирилган бутун ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, дала ва полиз маҳсулотларини йиғиш пунктлари ва омборларини четлаб, меҳнаткашлар дастурхонига етказиб бериш, сабзавот-полиз ва токзорлар парваришини давом эттиришдан иборат вазифа турибди. Шу билан бирга далаларни тайёрлашни ҳамда ҳосили йиғиб-териб олинган бутун майдонга кечки экин экишни жадаллаштириш, картошка ва турли хил сабзавот экиш планлари бажарилмоғи учун барча чораларни кўриш керак.

ГЎШТ КОМПЛЕКСЛАРИ

ШАҲАРНИНГ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИГИДА

ШАҲАРНИНГ маршрутли автобуси Янгийўлнинг нариги чеккасига — Калинин номли колхоз территориясига кириб боради. Бу бежиз эмас. Колхоз аҳолисини шаҳарга қатновини қулайлаштириш билан бирга бу автобус ишчи-хизматчиларни бултур янги ташкил этилган шаҳарнинг парҳез гўшт цехи — паррандачилик комплексига ҳам олиб боради. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июнь ойидаги ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш тўғрисидаги қарорини амалга ошириш учун Янгийўл шаҳрида ҳам катта тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. 1979 йил октябрь ойида паррандачилик фабрикасини қуриш учун Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг экин экилмайдиган четка бир жойидан 5 гектар ер ажратиб олинди. Мана шу ташландиқ жойда қурилиш, бунёдкорлик ишлари авж олиб кетди.

Паррандачилик комплекси қурилишига шаҳардаги деярли барча йирик саноат, автотранспорт корхоналари жалб этилди. Уларнинг ҳар бири ўзининг ишчи кучи, материал ва ускуналари, машина-механизмлари билан қурилишда қатнашиб, товуқхоналарни қуриб беришди.

Кўпчиликдан қуён қочиб қутулмайди, деганларидек, шаҳардаги ўнлаб коллективлар бу ишга жадаллик билан киришгач, жуда қисқа муддатда — бир ойдан ортиқроқ давр ичида каттагина паррандачилик комплекси қад кўтарди ва фойдаланишга топширилди. Ана шунда бу комплексда энди паррандачиликни ривожлантириш учун шу соҳанинг билимдон мутахассиси бўлган раҳбар кишини тайинлаш зарур эди. Бу шарафли вазифа республика паррандачилик саноати соҳасида чорак асрдан буён ишлаб келаётган Татьяна Ювинальевна Трубникова зиммасига тушди. 13 декабрда биринчи қалдирғочлар — «Химик» совхозидан 40 кунлик 6 мингта жўжа келтирилди.

Энди барча цехларни зарур ускуналар билан жиҳозлаш, инвентарлар топиб келиш, энг яхши наслли товуқлардан олиб келиш, уларни озуқа билан таъминлаш каби қатор вазифалар кўндаланг бўлиб турарди. Татьяна Ювинальевна аввало кадрларни мустаҳкамлашга киришди. Бу ерга ишга кирган ёшларнинг паррандачилик соҳасида малакасини ошириш бўйича ўқишини ташкил қилди. Ўзбекистон «Птицепром» бошқармаси барча ташкилий ишларда уларга зарур ёрдамларни кўрсатди.

Шундай қилиб, Янгийўл шаҳрининг паррандачилик комплекси қаддини ростлаб олди ва 1980 йилда зиммадаги план топшириқларини ҳам муваффақиятли бажарди. Ўтган йили улар учун тухум топшириш плани белгиланмаган эди. Лекин 184 минг дона тухум олишди, пландаги 10 тонна ўрнига 39 тонна гўшт топширдилар. Бу — ўртача 80 та қорамол гўштига топширилишдан тежаб қолинди, деган гапдир. Бунинг устига парранда гўшти мол гўштига нисбатан парҳез, тотли таом ҳисобланади.

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида паррандачилик комплекси коллективи 50 тонна гўшт ва 600 минг дона тухум топшириш мажбуриятини олган. Айни кунлардаги кўрсаткичлар план ва мажбурият муддатидан илгари бажарилишидан далолат бериб турибди.

Комплекс территориясини айланамиз. Яққол кўзга ташланадиган, бошқа паррандачилик фабрикаларидан фарқ қиладиган нарса — ҳар бир цех дарвозаси тепасида йирик ҳарфлар билан битилган ёзувлар бор: 3-товуқхона пойафзал фабрикаси «Нормаль» заводи ва 1-автобаза коллективи томонидан қурилган. 2-товуқхона: биохимия заводи ва Янгийўл шаҳар савдоси коллективи томонидан қурилган.

— Етиштирилган гўшт ва тухум билан ана шу саноат корхоналари ва бошқа ташкилотлар коллективлари, яъни товуқхоналарни қурган бунёдкорларнинг ўзлари таъминлаяпти, — дейди директор. — Байрамларда, бошқа тантаналарда, қачон зарур бўлса, уларга истаган миқдорда гўшт ва тухум ажратиб берамиз. Умуман эса, маҳсулотимиз шаҳар магазинлари пештахталарига ва умумий овқатланиш тармоқларига етказиб берилмоқда.

Дастлабки муваффақиятлар ҳам қўлга киритилди. Шу йилнинг биринчи кварталида юқори натижаларга эришгани учун комплекс коллективи Тошкент область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Комплекснинг қизил бурчагида коллективга тантанали равишда топширилган бу дастлабки улкан мукофот барча аъзоларини янги зафарлар сари илҳомлантирмоқда. Татьяна Эмирвелиева, Мария Логинова, Зубайра Бакунова, Робия Абдураҳмонова, Аҳад Ёқубов каби паррандабоқарлар ва ишчилар шахсий мусобақанинг олдинги сафида боришмоқда.

Камчиликлар ҳам йўқ эмас. Ҳозирча биронта турар-жойи йўқ, бу эса комплексни мутахассислар билан мустаҳкамлашга яхши имконият бермаяпти. Шунингдек, ишчиларни ишга олиб борадиган ва ишдан сўнг элтиб қўядиган хизматчи транспорт ажратилса нур устига аъло нур бўлур эди...

Янгийўл райони чегарасидан ўтиб Чиноз райони территориясига кириб борамиз ва Катта ўзбек трактидан ўнгга буриламиз. Анча ичкарилаб боргач, Навоий номли колхоз территориясида, аҳоли яшаш жойидан анча чеккадаги яйдоқ территорияда бир сафга тизилган улкан бинолар кўзга ташланади. Бу — Янгийўл шаҳрининг чўчқачилик комплекси. Комплекс шаҳар умумий овқатланиш трестига қарайди. Бу объект ҳам рекорд муддатда — бир ой ичида қуриб битказилди. Шаҳардаги барча йирик корхона ва ташкилотлар ҳашарга келишди. 1980 йилнинг июль ойида фойдаланишга топширилди. Ҳозир комплексда 1200 бош чўчқа боқиляпти. Шу йилнинг охирига бориб эса улар 5 минг бошга етказилади.

Комплекс коллективи ҳар ойда 12 тонна чўчқани тирик вазнда гўштга топширяпти. Йилига 120 тонна гўшт етиштириш планлаштирилган.

Комплекснинг алоҳида дала бригадаси ҳам бўлиб, 34 гектар майдонда озуқа етиштирилмоқда.

— Айни кунлардаги вазифамиз чўчқалар сонини кўпайтириш ва йил охиригача белгиланган маррага чиқиб олишдан иборат, — дейди бригадир Рифат Рамазонов. — Жон бошини кўпайтириш билан бирга ойлик планларни ҳам ошириб бажаришимизда Наташа Митрошенко, Зоя Ткаченко, Қўнғирот Почтанбоев, Ўроз Мирзабоев каби чўчқабоқарлар, озуқа тарқатувчилар ва тракторчиларнинг ҳиссаси салмоқли бўляпти.

Янгийўл шаҳрининг паррандачилик ва чўчқачилик комплекслари шаҳар аҳолисини чорва маҳсулотлари — гўшт ва тухумга бўлган эҳтиёжини кун сайин тўлароқ қондирмоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ

ДЎСТЛАР ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР

Дам олиш мавсуми. Қаерга борсам экан, отпускани қаерда ўтказсам экан, деган савол кўндаланг бўлади кишида.

— Бизга, Германия Демократик Республикасига туристик сафар билан келинг,— деб таклиф қилишмоқда ГДР саёҳатлар бюроси — «Райзебюро» вакиллари.

Улар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги чет эл туризми бошқармаси ва «Интурист» жамияти Тошкент бўлими билан биргаликда республикамиз пойтахтида «ГДР—туризм мамлакати, дўстлар мамлакати» кўргазмасини ташкил этдилар.

Кўргазманинг очилиши муносабати билан ўтказилган матбуот конференциясида ГДР саёҳатлар бюроси вакиллигининг директори ўртоқ Иозеф Мискиевич сўзлади.

— Агар сизда республикамизни яқиндан билиш истаги бўлса, биз қизиқарли туризм мамлакати бўлган диёримизни, Оберхофдан Ростоккача, Айзенахдан Айзенхюттен штадтгача бўлган юртимизни бажонудил таништирамиз,— деди меҳмон.

Кўргазма экспонатлари ГДР бўйлаб уюштириладиган 50 дан ортиқ туристик маршрутлар ҳақида яхши тасаввур беради.

Шуни айтиш керакки, бу мамлакатга жаҳоннинг турли мамлакатларидан йил сайин кўплаб меҳмонлар келмоқда. Айниқса, Совет Иттифоқидан бораётган туристлар сафи ортмоқда. Биргина ўтган йили ГДР саёҳатлар бюроси орқали 80 минг совет туристи қабул қилинди. Улар орасида мингга яқин ўзбекистонликлар ҳам бор эди. Саёҳатлар бюроси ташкил этилгандан буён 2 миллиондан ортиқ туристга хизмат қилди.

ГДР саёҳатлар бюроси группали ва алоҳида туристлар учун хилма-хил маршрутларни таклиф қилади. Жумладан, мамлакатнинг машҳур шаҳарлари Берлин, Дрезден, Лейпциг, Веймар, Эрфурт, Айзенах, Магдебург, Подсдам, Росток шаҳарлари бўйлаб қизиқарли экскурсия қилиш мумкин. Алоҳида саноат тармоқлари бўйича махсус касб кишиларининг саёҳатлари ҳам уюштирилади. Дам олиш мақсадида қилинадиган сафар ишқибозлари тобора кўпайиб бормоқда. Бундай группа туристлари Тюрингияда, Болтиқ денгизи соҳилида, Гарц ва Саксония Швейцариясида ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

Ҳар йили Лейпцигда баҳор ва кўз фаслларида жаҳоннинг ҳамма мамлакатларидан вакиллар тўпланишади. Бу ерда саноат, фан ва техника ютуқлари намойиш қилинади. Лейпциг ярмаркасига келадиган туристлар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари бўлган мамлакатларнинг энг сўнгги ютуқлари билан таништирилади.

Барча туристик группалар учун герман-совет дўстлиги жамияти бошланғич ташкилотлари вакиллари билан корхоналар ва муассасаларда қизиқарли учрашувлар ташкил қилинади.

Герман-совет дўстлиги жамияти ҳамда чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти икки мамлакат ўртасидаги қардошлик муносабатларини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшиб келмоқдалар. Шунинг учун ҳам матбуот конференцияси чоғида ГДРлик меҳмонлар Ўзбекистон дўстлик жамиятига ёдгорлик совғасини, герман-совет дўстлик жамияти активистларига жамиятнинг эсдалик медалларини зўр мамнунлик билан топширдилар.

«ГДР туризм мамлакати, дўстлар мамлакати» кўргазмасининг ўн беш минггинчи томошабини ГДРга текин йўлланма билан тақдирланади.

Кўргазма пойтахтнинг Санъат саройида ишлаб турибди.

С. МУСАЕВ.

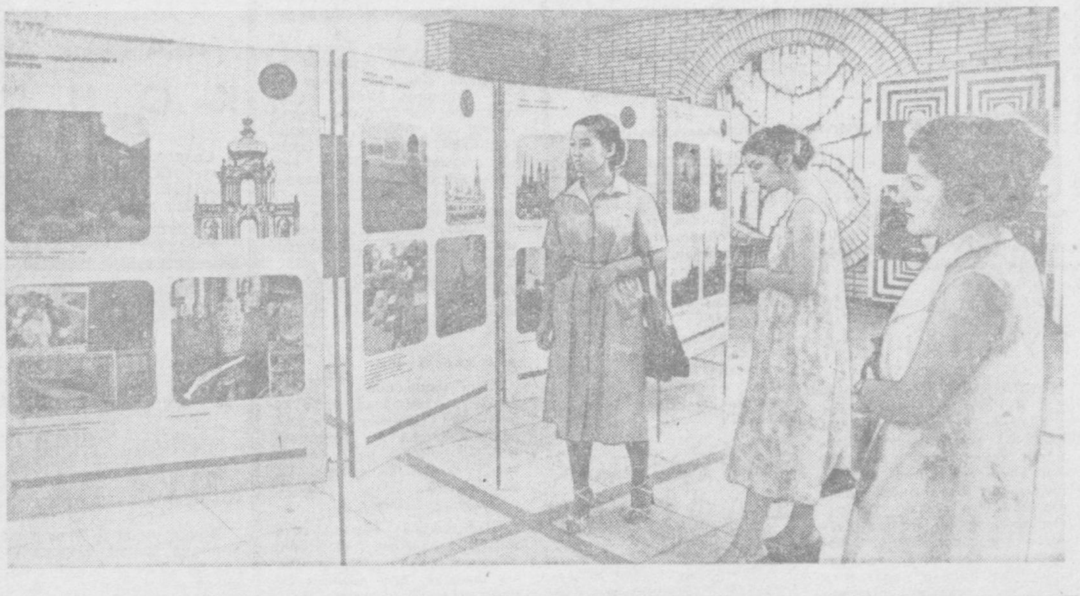

Суратда: «ГДР—туризм мамлакати, дўстлар мамлакати» кўргазмаси залида.

А. Абалян фотоси.

ХУНУК НАЙРАНГЛАР

ВАШИНГТОН, 1 июль. (ТАСС). АҚШ давлат секретари А. Хейг матбуот учун берган баёнотида Афғонистон теварагида вужудга келган аҳвол хусусида Европа ҳамжамиятлари кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг «ташаббуси» деб аталган ташаббусларини табриклади. Англия таклифи асосида юзага келган бу «ташаббус»нинг моҳияти қандайдир «халқаро конференция» чақиришдан иборат, унинг иштирокчилари — асосан Ғарб мамлакатлари, шунингдек Хитой Афғонистон проблемасини АДР вакилларининг иштирокисиз муҳокама қилишлари лозим эмиш.

Суверен АДРга қарши разилона уруш бошлаб, уни давом эттираётганлиги, масалани сиёсий йўл билан бартараф этишга тўсқинлик қилаётганлиги маълум бўлган Вашингтоннинг бу позициясига сабаб нима? Обзорчиларнинг фикрича, Европа ҳамжамиятлари кенгашининг «ташаббуси» «афғон муаммоси»ни бартараф этиш йўлларини қидиришда бош ва асосий томон бўлган Афғонистон Демократик Республикасини четлаштириб қўйишга қаратилганлиги учун ҳам А. Хейг мана шундай баёнот берган.

Маълумки, Афғонистон теварагидаги аҳволни бартараф этишнинг реал йўли АДР ҳукуматининг 1980 йил 14 май баёнотида кўрсатиб берилган. АДР таклифларининг моҳияти Афғонистон билан унинг қўшнилари, аввало Эрон ва Покистон ўртасида музокаралар ўтказишдан ҳамда СССР ва АҚШ томонидан битим гарантиялари таъминланишидан иборат. Башарти муаммони сиёсий йўл билан бартараф этиш тўғрисида битимга эришилса, бу нарса Афғонистон томони билан келишиб совет қўшинларини Афғонистондан олиб чиқиб кетиш муддатлари ва тартибини белгилашга имкон берган бўлур эди. Афғонистонга қарши интервенциянинг қайтадан бошланмаслиги пухта, гарантияланган бўлиши лозим. «Афғонистоннинг манфаатларига дахлдор масалалар АДР ҳукуматининг иштирокисиз ёки унинг раъйига хилоф равишда муҳокама қилиниши ва айниқса ҳал этилиши мумкин эмас», деб АДР ҳукуматининг 14 май баёнотида алоҳида таъкидлаб ўтилган.

СССРнинг Афғонистон раҳбарлари тинчлик ташаббуслари хусусидаги позицияси ҳаммага маълум: у Афғонистоннинг тинчлик ташаббусларини актив қўллаб-қувватлаб, бу ташаббусларни умуман региондаги вазиятни нормаллаштиришга ҳам хизмат қиладиган ташаббуслар деб ҳисоблайди, Афғонистон теварагидаги аҳволни алоҳида тарзда ҳам, шунингдек Форс қўрфази хавфсизлиги масалалари билан боғлаган тарзда ҳам бартараф этишда қатнашишга тайёр эканини изҳор қилади. Бунда Афғонистон муаммосининг фақат халқаро жиҳатлари муҳокама қилиниши мумкинлиги табиий.

Демократик Афғонистонга қарши агрессияни кучайтириш эмас ва Ғарбдаги баъзи доираларнинг афғон халқи тақдирини ундан пинҳон тутиб ҳал этиш йўлидаги уринишлари эмас, балки кенг амалий асосдаги музокаралар — регионда тинчликка эришишнинг бирдан-бир йўли эканлиги мутлақо равшан. Бундан бошқа оқилона йўл йўқ.

КОНГО ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

МАПУТУ, 1 июль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездидаги докладида баён этиб берилган Совет Иттифоқининг тинчлик ташаббуслари жаҳон халқларини урушдан ҳимоя қилишга қаратилган, деди Конго Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Раиси, Конго Президенти Дени Сассу-Нгессо.

У ўз шарафига Мозамбик Президенти Самора Машел уюштирган қабул маросимида сўзга чиқиб, Рейган маъмуриятининг жаҳонни яна «совуқ уруш» гирдобига тортиш йўлидаги уринишларини қаттиқ танқид қилди. Вашингтоннинг сиёсати бизнинг китъамизда тинчликка хавф солади, деди у.

Дени Сассу-Нгессо Мозамбикка ва бошқа «фронт ёқаси давлатларига» қарши эълон қилинмаган уруш олиб бораётган, Намибияни ҳамон қонунга хилоф равишда оккупация қилиб турган ва ЖАРнинг африкалик аҳолисига қарши бедодлик қилаётган Преториянинг ирқчи режими ҳатти-ҳаракатларини қоралади.

Империалист давлатлар Ҳинд океанини милитарлаштираётганлиги регион мамлакатларининг мустақиллигига бевосита хавф солмоқда, уни тинчлик зонасига айлантиришга тўсқинлик қилмоқда, деди Самора Машел.

ҲАМДЎСТЛИК: 80-ЙИЛЛАР

СОЦИАЛИЗМ дунёсида ишсизликка ҳеч қачон дуч келмаган авлодлар ўсиб етишди — бу бизнинг энг буюк муваффақиятларимиздан биридир.

Иш билан тўла таъминланиш, ишлаб чиқаришнинг ўсиши, турмуш даражасининг ошиб бориши — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари хўжалик фаолиятининг доимий омиллари ана шулардир. Социалистик давлатлар эндиликда капитализмнинг инсонга қарши қаратилган плансиз системасига келажакни олдиндан лойиҳалаш, эртанги кунга ишончни қарши қўймоқдалар.

Албатта, социалистик системанинг ўз иқтисодий проблемалари бор. Улар ўсишнинг экстенсив омиллари кўп даражада тугагани, хўжаликни интенсив ривожлантириш эса янги йирик капитал маблағлар сарфлашни талаб этаётгани билан боғлиқдир. Уруш вақтида туғилган кишиларнинг фарзандлари бўлмиш ҳозирги меҳнаткашлар авлоди сон жиҳатдан кўпчиликни ташкил этмайди яъни вазият меҳнат ресурслари балансининг тиғизлиги билан изоҳланади. Фойдали қазилмалар манбалари ҳам тугаб боряпти. Янги конларни ўзлаштириш эса кўп вақт ва маблағларни талаб этади. Айрим мамлакатларда ташқи савдодаги аҳвол ноқулай келди. Ташқи савдо ва тўлов балансидаги дефицитнинг мавжудлиги тобора кўпроқ манбаларни қайта ишлаб чиқаришни кенгайтиришга эмас, балки қарзларни тўлашга йўналтиришга мажбур этмоқда.

Бир сўз билан айтганда, бу борада муҳим проблемалар бор, уларнинг мавжудлиги кундалик турмушда сезилмоқда. Масалан, қатор мамлакатлар ўтган беш йилликка нисбатан экономикани ривожлантириш суръатларини бир мунча камроқ қилиб белгиладилар.

Бироқ, турмуш даражаси доимо яхшиланиб бораётган социалистик жамият ривожланишидаги ана шу қийинчилик ва проблемалар назоратга бўйсунмай қолган стихияли бир нарса эмас, албатта. Социализм экономикасининг план асосига қурилиши негатив воқеаларни нафақат ўз вақтида билиб олиш, балки уларга энг мақбул йўл билан таъсир кўрсатиш имконини ҳам беради.

Социализм биринчи бор қийинчиликларга дуч келаётгани йўқ. Урушдан кейинги вайронгарчиликни, капиталистик давлатлар томонидан амалга оширилган иқтисодий блокадани эсга олайлик. Хўш нима бўлди? Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўттиз йил муқаддам саноат ишлаб чиқариши ҳажми бўйича «умумий бозор» давлатларидан анча орқада эди. Ҳозир эса улар бу кўрсаткич бўйича тахминан икки баравар олдиндадир. Етмишинчи йилларда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши жаҳондаги бошқа ҳамма давлатлардаги ўсишга қарийб тенг даражада бўлди. Аҳоли жон бошига саноат маҳсулотининг ҳажми ҳамдўстлик мамлакатларида дунёдаги ўртача кўрсаткичдан тахминан уч баравар юқоридир.

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕГРАЦИЯ АМАЛДА

Келажакда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ҳамкорлиги қай тарзда ривожлана боради? 1981—1985 йилларда қандай интеграция тадбирлари амалга ошириладн?

Аввало шуни айтиш керакки, ана шу мамлакатларда ҳамда Кенгаш ташкилотларида 1981—1985 йилларга мўлжалланган кўп томонлама интеграция тадбирларининг келишиб олинган плани тайёрланди. Мазкур план биргаликда планларни мувофиқлаштиришнинг юксак даражасини ифодалайди, унга илгари битимларда мўлжалланган объектларни қуриш режалари ҳам киритилган. Ҳар бир манфаатдор мамлакатнинг халқ хўжалик плани ҳам ўз аксини топган бўлиб, унда одам, молия ва моддий ресурслар пухта ҳисобга олинган.

Шунингдек, бу планда ҳозирги беш йилликда Вьетнам Социалистик Республикаси, Куба Республикаси ва Монголия Халқ Республикаси экономикасини ривожлантиришни тезлаштириш ва унинг самарадорлигини оширишга қаратилган кўп томонлама интеграция тадбирлари ҳам кўзда тутилган.

Социалистик мамлакатлар келажакка ишонч билан қарамоқдалар. Саксонинчи йиллар учун тузилган интеграция тадбирларининг кенг программаси улар халқ хўжалигини муттасил ривожлантиришни сўзсиз таъминлайди.

А. ДРАПКИН.
(АПН).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУХАРЕСТ

Бу ерда Руминия Социалистик Республикаси буюк миллат мажлисининг сессияси бошланди.

Кун тартибига РСРни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга мўлжаллаган плани қонун лойиҳаси ҳамда бошқа қонун лойиҳаларини муҳокама қилиш киритилган.

РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, РСР ҳукумати Бош министри И. Вердец шу беш йилликда мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш плани тўғрисидаги қонун лойиҳасини депутатларнинг кўриб чиқиши учун тақдим этди.

● АЛ-ЖАЗОИР

Бу ерда Жазоир президенти, Миллий озодлик фронти партиясининг Бош секретари Шадли Бинжадид раислигида Миллий озодлик фронти партияси Марказий Комитетининг пленуми иш бошлади. Пленум қатнашчилари мамлакатда амалга оширилаётган прогрессив социал-иқтисодий ўзгаришлар жараёни муносабати билан меҳнаткашлар оммасининг манфаатларини ҳисобга олиб миллий маданиятни ривожлантириш масалаларини муҳокама қилмоқдалар.

● АДДИС-АБЕБА

Африка Бирлиги Ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқлари ассамблеяси XVIII сессияси қатнашчилари Эфиопия чегараларининг дахлсизлиги ва территориал бутунлигини тасдиқладилар, деди Эфиопия ташқи ишлар министри Фелаке Гедле-Гикоргис Найробидан қайтиб келгач.

Африкадаги мустақил давлатлар раҳбарлари, деб уқтирди у, Огаден вилояти Эфиопия территориясининг ажралмас қисми эканлигини таъкидладилар. Улар Африка мугузи районида кескинликнинг вужудга келишига асосий сабаб бўлган Сомалининг экспансиячилик сиёсатини кескин қоралададилар.

● ВАШИНГТОН

АҚШ давлат секретари А. Хейг билан Миср энергетика министри Махер Усмон Абаза бу ерда ядро энергиясидан «тинч мақсадларда фойдаланиш» соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимни имзоладилар. Битим шартларига биноан Миср АҚШдан атом реакторлари ҳамда бойитилмаган уран ёқилғисини сотиб олиши мумкин.

(ТАСС, 2 июль).

АЯНЧЛИ САБОҚ

«ҲОЗИР партиямиз, халқимиз учун, қолаверса, планетадаги барча халқлар учун халқаро майдонда тинчликни сақлаб қолишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ».

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежнев партиямиз XXVI съезди минбаридан туриб айтган бу сўзларни бутун илғор жаҳон жамоатчилиги қизғин олқишлади. Жаҳон афкор оммаси халқаро масалалар қатори ўртоқ Л. И. Брежневнинг Совет — Хитой муносабатларига оид билдирган фикрларига алоҳида эътибор берди.

«Хитой ҳақида алоҳида гапиришга тўғри келади, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — ХХРнинг сўнгги йигирма йил мобайнидаги социал-иқтисодий ривожланиш тажрибаси ҳам ички, ҳам халқаро сиёсатда социализм принципларини, унинг моҳиятини сохталаштириш нималарга олиб келишини кўрсатувчи аянчли сабоқдир».

Ҳа, бу ғоят аянчли сабоқ!

Сўнгги матбуот хабарларига эътибор беринг. Лондонда чиқадиган «Файнэншл таймс» газетаси ёзишига қараганда, ҳозирги кунда Хитой вилоятларида бир неча миллион киши очликдан ҳалокат ёқасида турибди. Уларни ўлимдан сақлаб қолиш учун, газета фикрига кўра, Хитой анчагина маблағни зарур озиқ-овқат маҳсулотларини сотиб олишга сарфлаши ёки қарз олиш учун музокаралар юритиши лозим.

Пекин раҳбарларининг сиёсати миллион-миллион иқтисодий тангликка солди. Бу жараён ўз-ўзидан юзага келгани йўқ. Хитой Халқ Республикаси тарихидан бунга жавоб топиш мумкин.

1949 йилда ғалаба қилган халқ-демократик революцияси тарихан икки вазифани, яъни миллий (антиимпериалистик) ва социал (антифеодал) демократик вазифани ҳал қилиши лозим эди. Бу вазифаларнинг уйғунлиги 20-йиллардаёқ мамлакатдаги революцион ҳаракатда етакчи роль ўйнай бошлаган Хитой Коммунистик партиясига алоҳида масъулият юкларди.

Революциянинг тобора чуқурлашуви давомида революцион ҳаракатга қўшилган турли социал кучлар тарқоқлиги кўзга ташланди. Илғор революцион кучлар революция вазифасини Хитой халқининг миллий ҳамда социал озодлигида кўрišса, миллатчи кучлар бу вазифани Хитойнинг қадим шуҳратини кўтариш ҳамда Хитойни дунёнинг биринчи давлатига айлантиришда кўрарди.

Революция мақсади ва характерига ана шундай турли ёндошув ХКПдаги икки йўналишнинг кураши намоён бўлди. Бу жараёнда ким асл революционер, ким майда буржуа мафкурачиси эканлиги равшан бўлди. Мао-Цзэ-дун ва унинг группаси ана шунда майда буржуа революционлигидан майда буржуа контрреволюционлигига айланди. Уларнинг мафкураси — майда буржуа миллатчилигидан иборат ғоявий-сиёсий оқим стратегияси ва тактикаси қуйидаги программадан ташкил топди:

— Хитойни ҳарбий жиҳатдан қудратли милитаристик давлатга айлантириш ва жаҳонга ҳукмрон бўлиш; зўравонлик воситаси бўлмиш ҳарбий-бюрократик диктатура кўринишидаги мустабид ҳокимият назарияси ва практикасини яратиш; мамлакатнинг барча ижтимоий-иқтисодий соҳаларини милитарлаштириш ва урушга ҳозирлик кўриш; марксизм-ленинизмни сохталаштириб, унинг либосига бурканиб, маоизмни «замонанинг марксизм-ленинизми» деб кўрсатиш; халқаро социализм қурилиши тажрибасини инкор этган ҳолда Хитойни СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга қарама-қарши қўйиш, илмий социализмга, СССРга қарши душманликни авж олдириш; советларга, халқаро коммунистик ва революцион-демократик ҳаракатларга қарши кураш заминида капиталистик дунёнинг энг реакцион кучлари билан ўзаро тил топишиш.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

Мао-Цзэ-дун ва унинг группаси ўз программасини аста-секин амалга ошира бошлади. Улар ХКПдаги социалистик йўналиш тарафдорлари кучини инобатга олмай иложлари йўқ эди. Революцион иборалар ниқоби остида яширинган маоизм 50-йиллар охиридан социалистик жамиятдаги «антагонистик зиддиятлар» ҳақида концепцияни илгари сурди. Бу концепция 60—70-йилларда ривожлантирилиб, «пролетариат диктатурасида революциянинг давом этиши» таълимотига айланди. Маоизм ўз рақибларини сиёсий қувғин қилишни ана шу тариқа «назарий» асослади. Кейинчалик у 1966—1969 йиллардаги «маданий революция» давомида контрреволюцион тўнтариш ясаб, мутлақ ҳукмрон мафкурага айлангач, мамлакат миқёсидан чиқиб эндиликда жаҳон саҳнасида ҳам мудҳиш қиёфасини кўрсатди. Худди ана шу даврдан маочилар Хитойни замонамиз революцион ҳаракати маркази, «маданий революция»ларини эса жаҳон тарихининг «буюк даври» деб эълон қилдилар.

КПСС XXVI съездида ўртоқ Л. И. Брежнев худди шу даврга тўхталиб шундай деди: «Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари ўзлари маданий революция деб атаган даврда мамлакатда ўрнатилган тартибларни «жуда шафқатсиз феодал-фашистик диктатура» деб атамоқдалар. Биз бу баҳога бошқа гап қўшишимизга ҳожат йўқ».

Ҳозирги кунда НАТОнинг 16-аъзоси номини олиб, ҳатто шу номни «адолатли» деб тан олаётган Пекин раҳбарлари халқаро реакция билан ҳамкорликда тинчлик ва хавфсизлик ишига жиддий таҳдид солмоқда. Иккинчи жаҳон урушидан сўнг Осиёда рўй берган 30 ҳарбий тўқнашувидан 19 таси Хитой айби билан содир бўлгани ҳам бежиз эмас. Пекинни шундай ишларга рағбатлантираётган реакция кучлари нияти ҳақида ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, АҚШ, Япония, НАТОдаги бир қанча мамлакатларнинг Хитой билан ҳарбий-сиёсий алоқаларни кенгайтиришга тайёрлиги замирида оддий бир мўлжал яшириниб ётибди, у ҳам бўлса, Хитойнинг Совет Иттифоқига, социалистик ҳамдўстликка душманлигидан ўзларининг империалистик мақсадлари йўлида фойдаланишдан иборатдир. Бу қалтис ўйиндир.

«Модомики, Совет—Хитой муносабатлари ўзгармаётган экан, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида қилган докладида, — бунга бизнинг позициямиз сабабчи эмас. Совет Иттифоқи Хитой Халқ Республикаси билан муҳолифликка киришиш йўлини излаган эмас ва излаётгани ҳам йўқ. Биз КПСС XXV ва XXVI съездлари белгилаб берган йўлдан бормоқдамиз ва у билан алоқаларни яхши қўшничилик негизига қуриш истагидамиз. Бизнинг Хитой халқига ҳурмат ва дўстлик туйғуларимиз ўзгармай қолаётганидек, Хитой билан муносабатларни нормаллаштиришга қаратилган таклифларимиз ҳам ўз кучида турибди».

Энди ҳамма гап Хитой томонида қолган. Ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтганидек, Хитойнинг ички сиёсатида ҳозир ўзгаришлар рўй бермоқда. Бу ўзгаришларнинг чин моҳиятини давр кўрсатади. Давр Хитойнинг ҳозирги раҳбарларини Маодан қолган меросни қай даражада бартараф этишга муваффақ бўла олишларини кўрсатади.

Х. СОДИҚОВ,
тарих фанлари кандидати.

ДАНИЯ пойтахтида «1981 йил тинчлик юриши» давом этмоқда. Унинг қатнашчилари — Дания, Норвегия, Швеция ва Финляндия хотин-қизлар ташкилотларининг вакиллари ГФР, Голландия, Бельгия ва Франция орқали пиёда юриб ўтиб, 6 август куни Парижга келадилар. Намойишчилар Европа шимолида ядросиз зоналар ташкил этиш, Европани ядро қуролидан холис зонага айлантиришни талаб этмоқдалар. Суратда: юриш қатнашчилари Копенгаген кўчаларида.

АПН—ТАСС телефотоси.

«АҚШ—РЕВОЛЮЦИЯМИЗНИНГ АШАДДИЙ ДУШМАНИ»

ТЕҲРОН, 1 июль. (ТАСС). Эрон парламентининг раиси Хошими-Рафсанжани суддан яшириниб юрган собиқ президент Банисадрни ва шоҳпараст гуруҳларни Эрон революциясига қарши кенг фитна уюштиришда айблади.

Қўшма Штатлар революциямизнинг энг ашаддий душманидир, деди парламент мажлисида Деҳлорондан депутат қилиб сайланган Муҳаммади. Ислом республикаси партияси қароргоҳидаги портлашни (ана шу портлаш натижасида 74 киши, шу жумладан мажлиснинг 27 аъзоси ҳалок бўлди). Эрон аксилинқилобчилари амалга оширишган бўлсада, уни АҚШ Марказий разведка бошқармаси билан Исроилнинг «Моссад» разведкаси уюштирган эди, деди у.

Парламент мажлисида портлаш чоғида жароҳатланган депутатлар ҳозир бўлишди. Мажлис АҚШнинг ҳамда унинг ҳомийлигидаги контрреволюцион кучларнинг Эрондаги қўпорувчилик ишларини кескин қоралаш вазиятида ўтди.

ҚИММАТЧИЛИК ОШМОҚДА

ТОКИО, 1 июль. (ТАСС). Деҳқончилик, ўрмончилик ва балиқчилик министрлигининг бу ерда эълон қилинган докладида қуйидагилар айтилади: япон деҳқонлари оилаларининг даромадлари 1980 йил молия йилида бундан олдинги йилга нисбатан 16.1 процент қисқарди. Ўтган йили ҳосил яхши бўлмаганлиги сабабли маҳсулот сотишдан оила бюджетларига тушумлар камайди. Айни вақтда ўғит, заҳарли химикатлар, асбоб-ускуналар, бензин сотиб олиш учун ҳаражатлар 11 процент ошди.

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

ҒАНИ АБДУЛЛАЕВ — боғбон. У токзорда, полизда ишлаб юрганида кузатганларини, ҳаёт ҳақида ўйларини қоғозга туширади. Шу тариқа болаларга аталган кичик-кичик шеърлар, ўйчан шингил ҳикоялар туғилади. Ғани Абдуллаев ҳеч қачон ёзувчилик даъво қилмаган. Фақат ўз туйғуларини одамлар билан баҳам кўргиси келади. Шу боисдан унинг машқларини ҳар томонлама мукаммал деб бўлмасада уларда дилкашлик бор, самимият бор, табиат ва инсон деб аталмиш долзарб мавзу, деҳқон меҳнатини улуғлашга интилиш бор. Менимча, улар ўқувчини бир лаҳза ўйлашга мажбур этади.

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати.

ОҚ ЎРИК

АНОР опа ҳовли саҳнидаги эртапишар оқ ўрикнинг ҳосилидан мамнун. Дона-дона новвотранг ўриклар қуёш нурида товланиб, барглар орқасидан кулиб боқади. Опа бир ўғли билан чодир тутиб, иккинчи ўғлига буюради:

— Ўрикнинг устига чиқа қол. Эҳтиёт бўл. Силкитсанг пишгани чодирга тушади.

Уриклар дувиллаб чодирга тўкилади. Танларга дармон, беминнат шифо. Тановулдан ортганини иккига ажратиб офтобга ёйишади. Баргак ва мағизлар қиш дастурхонини безайди, умрга-умр қўшади.

— Яхшиям даданг эккан экан, роҳатини кўряпмиз, — дейди опа болаларига...

Йиллар ўтади. Баҳор. Қариган оқ ўрикнинг мўрт шохларидаги сийрак довуччалар шамолда ҳовлига дув тўкилади. Анор хола ҳар куни ҳовлини шох-шаббадан тозаларкан хуноби ошади:

— Ух-х-х. Қачонгача чўп тозалайман. Кесиб қутиламиз, шекилли. Ўрик «оқибат шу бўлдими», дегандек шамолда беҳол қирсиллайди.

СОДДА ГУЛЛАРИМ

ГУЛЛАРНИНГ бозори чаққон. Кимдир табаррук отаси ё онасини қутлаш, кимдир биринчи муаллимасининг туғилган куни билан табриклаш учун гул сотиб оляпти. Кимдир шу озод диёр, келажак деб қон тўккан қаҳрамон ҳайкалининг пойига қўйишга гул саралайди. Куёвнавкарлар эса висол ва бахт оқшомида биллур вазаларга қўйиш учун турфа гуллардан гулдасталар тузишади.

Гуллар тантаналарга гўзаллик, ширин туйғулар бағишлайди, қаҳрамонлар пойдеворида юракларнинг меҳр ва ҳурмат рамзи бўлиб товланади.

Гулларнинг бозори чаққон. Бу — тинчлик, саодатли давримиз, тўкчиликнинг шарофати, — дейман. Шунда поёнсиз далаларда ҳосил тугиш дардида очилган оддий ҳидсиз гуллар кўз ўнгимга келади. Боғдаги, полиздаги бу содда гулларнинг баракаси бўлмаса, анвойи гулларга ким қарар эди? Баъзан чиройли безак гулларнинг қадрини оширган шу содда гулларим эмасми?!.

ЗАРҒАЛДОҚ ШАФТОЛИ

КУЧСИЗ изғириндан тебраниб турган дарахтлар новдасига сув югурганича йўқ. Ҳовлимизнинг боғ эшигидан кўриниб турган икки туп олмага шакл бераман: ёнларидаги беўхшов ўсган шохларини олиб кўркамлаштираман.

— Ана энди баҳор кўйлагини кийсанг ярашади, — дейман олмаларнинг келажагидан кўнглим ёришиб. Сўнгра улар ёнидаги бир туп шафтолига қарайман: танаси ғадир-будир. Ҳассага муҳтож мункик чолдай ерга энгашган. «Нимасига шакл бераман. Гавдасини аранг кўтариб турибдику, ҳосил қилса... Ҳосили ҳам қай аҳволда бўларди? Яхшиси тагидан кесиб қутила қолай»,—болтамни эговлай бошладим.

— Шафтолининг ёнида ўралашиб қолдинг, — деди боғ эшигидан кириб келаётган дадам.

— Қаранг, дада. Боққа шу хунук шафтоли ярашмай турибдида. Кеса қолсаммикан?

— Қаридим, ёрдам қилинглар, деб нажот сўраб турибди-ку, сен бўлсанг, осонгина баҳридан ўтмоқчисан. Қаддини ростлаб қўй. Мева қилганда кўрасан, бирам чиройли бўлсин-ки, — дадам кетмон сопидек учта айри ёғоч келтирди. Қари шафтолининг шохига айрини тираб кўтардик.

Дадамнинг сўзи билан шафтолининг қуриган чўкиртак шохларини бутардим. Иш билан, югур-югур билан бўлиб ёз чилласининг ҳам ўтаётганини сезмабман...

Айни пишиқчилик. Боққа кирдим. Аввал шафтолига кўзим тушди. Шохларидаги пиёладек-пиёладек зарғалдоқларнинг қизғиш ранги офтоб тиғида товланади, боғдаги меваларга бош бўлиб байроқ кўтариб тургандек.

Шафтолидан бир дона уздим-у, хаёлимда шафтоли: «ўшанда хунук эдим, кесмоқчи эдинг-а», деб дашном бераётгандек бўлиб кетди.

Кекса отам хонадонимизга қанчалик кўрк бўлса, зарғалдоқ шафтолимиз ҳам меваси билан боғнинг кўркини шунчалик ошириб тургандек туюлди.

Ғани АБДУЛЛАЕВ.

СЕРФАЙЗ ОҚШОМЛАР

Қишлоқ оқшомининг файзи ўзгача бўлади. Ям-яшил бепоён далаларда шабада ўйнайди. Қир-адрларда яйраб ўтлаган қўй-қўзиларни болалар югуртириб уйлари томон шошиладилар. Қаердандир тракторнинг гуриллаган овози эшитилади. Мусаффо ҳаво, борлиқ узра таралаётган куй ва қўшиқлар оҳанги дилларга ором бағишлайди.

Сув сепилган, равон, ёритгичлар шуъласи жилваланаётган кўча бўйлаб маданият уйига етиб келдик. Бир неча йилдирки, бу муҳташам бино меҳнаткашларнинг чинакам оромгоҳига айланган. Бугун ҳам унинг кенг зали одамлар билан гавжум. Улар «Мўл ҳосил учун» район газетаси қошидаги «Ғунча» адабиёт тўгараги аъзолари билан учрашувга тўпланишган. Шеърият ихлосмандлари орасида фақат ёшларгина эмас, балки суяги меҳнатда қотган кексалар, ветеранлар ҳам бор. Қариялар классик шоирлар шеърларини тинглар эканлар диллари ҳузурланади. Мунис қўшиқлар янграганда эса аста силкиниб лаззатланадилар. Ғазалхон хонандаларнинг барчаси деҳқон фарзандлари. Бугун рубоб, тор, доира ушлаган қўллар эртага эгатларга сув тарайди. Пўлат тулпорларни бошқаради. Улар ҳаётининг гашти ҳам, мазмуни ҳам шунда.

Конферансье куй ва қўшиқлар тингач навбат лекцияга келганлигини эълон қилди. «Оилада ўсмирлар тарбияси» мавзуси кимни қизиқтирмайди, дейсиз. Бу суҳбат жараёнида ёш ота-оналар ўзларининг энг муҳим бурчлари, жамиятга ҳақиқий инсон тарбиялашдек фахрли вазифалари ҳақида отахон ва онахонларнинг ўгитларини тингладилар.

«Сувчи — ғўзани яшнатувчи» деб номланган тематик кечага эса район колхоз ва совхозларидан 400 га яқин сувчи таклиф қилинди. Тажрибали сувчилар ўз касбларинг масъулияти ҳақида суҳбатлашдилар. Кеча-баҳс мунозарага айланиб кетди. Зал қайноқ ҳарорат оғушида эди. Шунинг учун ҳам ҳар бир сувчи ўз фикр-мулоҳазаларини тортинмай баён қилди. Сўнгра район бадиий ҳаваскорлари ижросида куй ва қўшиқлар янгради.

Район маданият уйининг директори А. Боировнинг таъкидлашича, «Қаердасиз полкдош дўстларим» деб номланган учрашув кечаси ҳам ниҳоятда мазмунли ўтказилди. Бу оқшомга районда истиқомат қилаётган Улуғ Ватан уруши қатнашчилари таклиф қилинди. Ветеранлар қизил изтопарлардан қуролдош дўстларини топишга ёрдам беришларини сўрадилар ва жанг хотираларидан ҳикоя қилиб бердилар. Шу куни марказий маданият уйи қошидаги «Наврўзи ажам» халқ чолғу асбоблари ансамбли ижросида концерт қўйиб берилди.

Медицина ходимлари кунига бағишланган тантанали йиғилишда эса район шифохоналари ва поликлиникаларининг врачлари, медицина ҳамширалари ўз байрамларини қандай кутиб олаётганликлари ҳақида ҳикоя қилишди. Халқ саломатлигини сақлаш борасидаги амалга оширилаётган тадбирлар билан йиғилганларни таништирдилар. Эл таҳсинига сазовор бўлаётган меҳрибон

ҚИШЛОҚ КЛУБЛАРИДА

шифокорларга қимматбаҳо совғалар топширилди. Бундай мароқли кечаларда иштирок этиш район аҳли учун одат тусига кириб қолди. Беш-олти йил аввал эса маданий-маиший тадбирлар фақат байрамлардагина ўтказилар эди...

Район маданияти бўлимининг бошлиғи Темур Нурмамедовнинг ташаббускорлиги, ўз ишига меҳри натижасида клублар фаолияти кескин жонланди. Тошкент театр ва рассомчилик институтининг йўлланмаси билан Оққўрғонга келганда унинг орзу ва режалари бир олам эди. Район партия комитетида ёш мутахассисга ишонч билдириб, ана шу масъулиятли вазифани топширишди.

— Нимадан бошлаш керак?— ўзича ўйлади у.— Музика асбоблари йўқ, клублар ҳам қаровсиз аҳволда. Тегишли ташкилотларга мурожаат қилиш керак, қўл қовуштириб ўтириш билан иш битмайди.

Т. Нурмамедов қўшни районлардаги ҳамкасблари билан маслаҳатлашди, уларнинг иш тажрибалари билан танишди. Оққўрғонда санъатсевар ёшлар кўп бўлганлиги туфайли аввало бадиий ҳаваскорлик коллективи ташкил қилишга киришилди.

Темур ансамблга раҳбарлик қилишни кекса музика ўқитувчиси Ғулом Эргашевдан илтимос қилди. Ёш мутахассиснинг интилувчанлиги, эзгу ният йўлида тиниб-тинчимаётганлигидан таъсирланиб кетган Ғулом ака бажонидил рози бўлди. Тез орада ансамблда иштирок этиш истагини билдирган 40 дан ортиқ йигит-қиз машғулотларда қатнаша бошлади. Умидли санъаткорларнинг баҳор шалолаларидек беғубор куй ва қўшиқлари бадиий раҳбарни ҳам тўлқинлантириб юборди. Ансамблни «Наврўзи ажам» деб номлашди.

— Ансамблимизнинг биринчи концерти бизнинг дастлабки ютуғимиз эди, — эслайди музика раҳбари.— Бу оқшомга ташриф буюрган юзлаб тингловчиларнинг давомли қарсаклари бизни репертуаримизни ранг-баранг куй ва қўшиқлар билан бойитишга, меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатишга ундади.

Ансамбль район миқёсидаги конкурсларда ҳам ўз маҳоратини намойиш қила бошлади. Яқинда бўлиб ўтган область бадиий ҳаваскорлари кўригида ёш санъаткорлар биринчи ўринни олишга сазовор бўлиб, ўзларига билдирилган ишончни шараф билан оқладилар. Энди улар «Халқ ансамбли» деган юксак номни олиш учун ўзларининг репертуарларини янада бойитмоқдалар.

Маданият уйида шунингдек саломатлик лекторийси, ҳуқуқ билимлари университети фаолият кўрсатмоқда. Бу ерда мавжуд бўлган методика хонаси ва оммавий-ташкилий бўлимда райондаги 26 та клуб учун методик қўлланмалар, ўтказиладиган тадбирларга бағишланган сценарийлар тайёрланади. Колхоз ва совхозларнинг клубларида ҳам бадиий ҳаваскорлик коллективлари бўлиб, уларда ўз касбига меҳр қўйган кишилар ёшларни санъат сирлари билан таништирмоқдалар.

Бир сўз билан айтганда райондаги барча маданият муассасалари ходимлари юксак маданий турмуш, меҳнат аҳлининг мазмунли ва мароқли дам олиши учун бор имкониятларини сафарбар қилганлар. Ҳа, қишлоқдаги ҳар бир серфайз оқшом бахтли замонамиз тимсолидир.

Адолат НОСИРОВА,
Оққўрғон райони.

СПОРТ

● ЎҚУВЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СПАРТАКИАДАСИ

Кеча Бутуниттифоқ мактаб ўқувчиларининг XVI спартакиадаси мусобақалари старт олди. Литванинг Вильнюс, Каунас, Клайпеда ва Тракай шаҳарларида уч ҳафта давомида спортнинг 22 тури бўйича беллашувлар ўтказилади. Барча иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинграддан келган 6,5 мингга яқин ёшлар бокс, футбол, баскетбол, классик ва эркин кураш, велоспорт, сув полоси, гимнастика, волейбол, мерганлик, сузиш, шахмат, шашка ва бошқа турлар бўйича мусобақалашадилар. Спартакиада программаси асосидаги баҳслар кеча бошланган бўлса-да, спартакиада байроғи 17 июлда кўтарилади.

Республикамиз спорт мухлислари бундан уч йил муқаддам, Тошкентда ўтказилган XV спартакиада беллашувларини яхши эслашади. Ўзбекистон вакиллари қатор совринли ўринларни эгаллаган эдилар. Жумладан, боксчиларимиз биринчи, футбол, гимнастика, қўл тўпи, сув полоси командаларимиз иккинчи, классик курашчиларимиз учинчи ўринни олишган эди. Команда ҳисобида республикамиз вакиллари РСФСР ва Украина спортчиларидан кейин учинчи бўлишган. Агар XV спартакиадада республикамиздан 362 киши қатнашган бўлса, бу сафарги спартакиадада 446 спортчи Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилади.

● ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Ўтган куни Москвада СССРнинг биринчи ва иккинчи футбол терма командалари ўртасида ўртоқлик учрашуви бўлиб ўтди. Биринчи терма командамиз Уэльс футболчилари билан жаҳон чемпионати саралаш учрашувида ўйнаган составда майдонга тушди. Фақат бетоб бўлиб қолган Кипиани ўрнига Гаврилов ўйнади.

Иккинчи терма команда ўйинчилари иштиёқ ва ғайрат билан ҳаракат қилишди. Учинчи минутдаёқ Баль узатган тўпни Шавло боши билан Дасаев дарвозасига йўналтирди. Танаффусдан сўнг Пономарёв ҳисобни 2:0 га етказди. Сўнгра ҳар иккала команда ўйинчилари (Бессонов ва Пономарёв) тўп киритишди. Қизиқарли ўтган бу ўйин 3:2 ҳисобида иккинчи терма команда ғалабаси билан тугади.

● КЛУБ СОВРИНДОРЛАРИ

Республика шахмат-шашка клубида юз катакли шашка баҳслари тугагандан сўнг рус шашкаси ғолиблари ҳам аниқланди. Тошкентлик спорт мастери А. Кац тўққиз имкониятдан 7,5 очко тўплаб биринчи бўлди. Гулистонлик В. Петров, чирчиқлик Ж. Икромов ва фарғоналик С. Кочергинлар бир хил, 7 тадан очко тўплаб, иккинчи-тўртинчи ўринларни эгаллашди.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти бугун ўтказилади.

ШИФОБАХШ ГИЁҲЛАР

КИЙИК ЎТ

Кийик ўт кўп йиллик ўсимлик бўлиб, лабгулдошлар оиласига мансуб. У ёввойи ҳолда ўлкамизнинг тоғли зоналарида кўплаб учрайди. Барги майда, поясининг учидан тўп-тўп бўлиб гуллайди. Гули хушбўй.

Кийик ўт июнь ойида гуллаб, июль ойида уруғлайди. Бу даврда уни йиғиб олиш мумкин бўлади. Кийик ўти қадимдан халқ табобатида ошқозон, меъда, буйрак, томир касалликларини даволашда кенг қўлланилган. Унинг гул, поя ва мева қисмини қуритиб, чой тариқасида дамлаб ичиш мумкин. Таъми кўк чойга ўхшайди.

Шифобахш гиёҳ таркибида эфир мойлари, танидлар, органик кислоталар, минерал тузлар, углеводлар, оқсил моддалари мавжуд.

Сиз шу кунларда Чотқол, Қурама, Угом, Псќом тоғларида бўлсангиз, озроқ кийикўтдан ўриб олишни унутманг. Унинг хуш бўйи, ёқимли мазаси, шифобахшлик хусусиятлари киши организми учун, сўзсиз, асқотади.

М. ТЎЙЧИЕВ,
табиатшунос.

Редактор ўринбосари
Р. УМАРОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3 ИЮЛЬ СОАТ 19.30 да

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

«ҲАНДА» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Солистлар: Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Аъзам ҒОЗИЕВ, Гулчеҳра ЮСУПОВА, Мастура ФАЗЛИДДИНОВА, Зуҳра ҒОЗИЕВА, Нейля НУРМУҲАМЕДОВА.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Программани — Мамасоли ХОЛМАТОВ ва Абдурасул АБДУЛЛАЕВ олиб борадилар.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

31 ИЮЛЬ—9 АВГУСТ КУНЛАРИ

«МОСКВА МУЗ УСТИДА БАЛЕТИ»

ГАСТРОЛЛАРИ

ЯНГИ ПРОГРАММА

«МУЗ ВА ФАНТАЗИЯ»

Эркин учиш бўйича жаҳон чемпиони, олимпиада ўйинлари ва жаҳон, Европа биринчиликларининг кўпкарра кумуш медаль совриндори, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

СЕРГЕЙ ЧЕТВЕРУХИН

СССРнинг беш карра чемпиони, СССР кубогининг кўпкарра совриндори

ВАЛЕРИЙ МЕШКОВ

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: Валерий БАБИДСКИЙ, Татьяна КАТКОВСКАЯ, Владимир ЛУЗИН, Зафар ШОКИРОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Спектакллар ҳар куни соат 19.30 да, якшанба кунлари соат 15.00 ва 19.30 да бошланади.

Билетлар 3 июлдан бошлаб марказий «Юбилей» спорт зали кассасида соат 8.00 дан 20.00 гача сотилади.

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

Справкалар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

СССР БЎЙЛАБ ГАСТРОЛЛАР

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

ГДР ДАВЛАТ ЦИРКИ—«БЕРЛИН»

«Б У Ш—81»

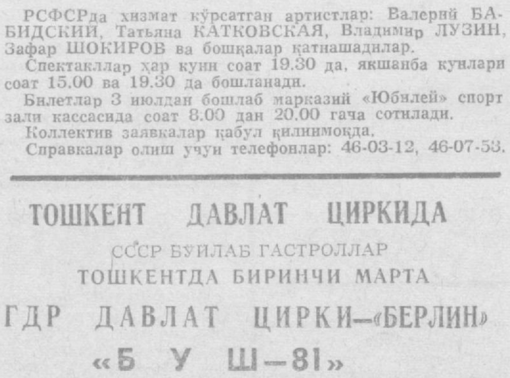

ПРОГРАММАДА: аттракционлар паради — бешта ҳинд фили, норвегия отлари, айиқлар ревюси, йўлбарслар, илонлар, бўғма илонлар, ГДР циркининг етакчи артистлари ижросида чавандозлик олий мактаби ва цирк санъатининг ҳамма жанрлари намойиш қилинади.

МАСХАРАБОЗЛАР ЮМОР ВА КУЛГИ УЛАШАДИЛАР.

Программаларга Польша Халқ Республикаси эстрада оркестри жўр бўлади.

Томошалар ҳар куни соат 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ. Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

44-35-91 телефон номери бўйича справкалар олиш мумкин.

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

(Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 28-уй)

ТРОЛЛЕЙБУС ҲАЙДОВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

Курсантлар, сўнгра ҳайдовчилар трамвай ва троллейбуслардан бепул фойдаланадилар.

Бошқа шаҳардан келган ёлғиз кишилар депо яқинида жойлашган ётоқхона билан таъминланадилар.

Депо хизматчилари 50 процент ҳақ тўлаб форма-кийим сотиб оладилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ГАЗНИ ИШЛАТИШДА ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

Бахтсиз ҳодисалар келиб чиқмаслиги учун газ асбобларидан фойдаланишнинг асосий қоидаларини билиб олинг ва бу қоидаларга қатъий риоя қилинг.

Газ асбобларини ишлатишдан олдин ва уларни ишлатиш пайтида ошхонанинг деразаларини очиб хонани шабадалатинг.

Гугуртни чекишдан олдин, плитанинг кранчалари берклигига ишонч ҳосил қилинг.

Духовкали шкафни ишлатишдан олдин уни шабадалатинг, эшикчаларини 2—3 минут давомида очиб қўйинг. Духовкали шкафнинг горелкасини қоғоз плитаси билан ёқинг.

Плита атрофида кераксиз буюмларни ва тез алангаланувчи материалларни қалаштириб юборманг.

Туби чуқур идишларни баланд қовурғали комфоркага қўйинг.

Плиталарни ҳамиша озода сақлашга ҳаракат қилинг.

Ёқиб қўйилган газ асбобларини назоратсиз қолдириб кетманг.

Болалар ва газ асбобларини ишлатиш инструкцияси билан нотаниш бўлган кишиларни газ асбобларини ишлатишларига йўл қўйманг.

Газ тўлдирилган баллонларни қуёшда узоқ вақт қолдирманг.

Уларни олов машъаллари атрофига яқин қўйманг.

Квартирада газ ҳиди сезилиб қолса, бу ҳақда турар жойингиз бўйича шаҳар (район) газ идораларига дарҳол хабар қилинг.

Унутманг! Газни ишлатишда хавфсизлик қоидаларига жиддий риоя қилиш — сизнинг саломатлигингиз гаровидир.

«ТАШОБЛГАЗ» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

150-Ангрен ўрта ҳунар-техника билим юрти

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1981—82 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8 синф ҳажмида маълумоти билан каландр машинисти — вальцовкачи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, прессловчи-вулканизатор, слесарь-электромонтажчи, электр-газ пайвандловчи, токарь-универсал, электр ускуналарига хизмат кўрсатиш бўйича электромонтёр. Ўқиш муддати — 3 йил; 10-синф ҳажмида маълумоти билан прессловчи-вулканизатор, шпрадинг-машинасининг машинисти, каландр — машинисти-вальцовкачи, токарь-универсал, саноат ускуналарининг электр слесари.

Ўқувчилар билим юртига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқишнинг 3 йиллик муддатига қабул қилинганлар бепул овқатланадилар, кийим-бош, дарсликлар билан таъминланадилар, қолганлар ойига 30 сўмдан стипендия оладилар. Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида ишланган иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Билим юртини 3 йил ўқиб битирганларга ихтисослик малакаси ёзилган ўрта маълумот тўғрисида диплом берилади. Ўқишни давом эттиришни хоҳловчилар олий ўқув юртлари ва техникумларга йўлланадилар, билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар хоҳишларига кўра Совет Иттифоқининг исталган олий ўқув юртларига йўлланма оладилар ва қабул қилиш имтиёзли шароитларда ўтказилади. Дипломида ўртача 4,5 балл баҳоси бўлган битирувчилар олий ўқув юртларига 2 та фандан имтиҳон топширадилар.

Ўқувчилар билим юртини тугатганларидан кейин Ангрен шаҳридаги корхоналарга ишга юбориладилар.

150-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртида спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлиги, техника ижодкорлиги, автомобиль ҳаваскорлиги тўгараклари ишлайди.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхоналардан жой берилади.

Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ёзилган ариза, туғилганлиги ва маълумоти тўғрисида гувоҳномалар; таржимаи ҳоли, справкалар, турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан, медицина (286-форма); 6 та фотосурат (3х4 см.) характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент область, Ангрен шаҳри, Чикризов кўчаси, 24-уй. Телефонлар: 12-80, 10-40, 10-32.

Телевидение

МТ—«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ним исмли қиз. Телевизион бадиий фильм. 11.30 — Қалбга яқин қўшиқлар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.15—Концерт. 16.40 — Фильм-концерт. 17.05 — Халқ оҳанглари. 17.30—Москва ва москваликлар. 18.00—Стендга отиш бўйича СССР чемпионати. 18.30 — Орлёнок. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.45 — Сўз — ёзувчиларга. 20.15 — Экранда кинокомедия. Верийск квартали оҳанглари. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — 1981 йил қўшиқлари. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Гандбол бўйича халқаро турнир.

ЎзТВ-I

11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Қўғирчоқ фильм. 11.45 — Дилдан қуйлаб, ўйна қувнаб. 12.45 — Тирик мурда. Бадиий фильм. 18.15 — Кўрсатувлар программаси. 18.20 — Юлдузча. 19.00 — Ёшлик студияси кўрсатади. 19.30—Ахборот. 19.45 — Ишчанлик руҳидаги даврада. 20.30—Ахборот. 20.45—Қўшиқ айтган етар муродга. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Кино оламида. 23.45 — Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ-II

18.35 — Кўрсатувлар программаси. 18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Абитуриентлар учун. Она тили. 19.40 — Денгиз ва дарё флоти ходимлари кунига. Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.50 — Абитуриентлар учун. Физика.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748: масъул секретарь—334808, 325353: секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир— 325894.

Р. 02100. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. В. 1637. 13